

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

»Głos Ludu«
na bal
| s. 5-7

To były magiczne
grand derby
| s. 9

Teatr Cieszyński
w styczniu
| s. 11

Stawiamy na **polskość**

WYDARZENIE: Marian Siedlaczek, prezes Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego, wygrał konkurs na logo Spisu Powszechnego 2011, ogłoszony przez redakcję „Głosu Ludu”. Zdecydowało tak pięciorosobowe jury pod przewodnictwem Dariny Krygiel. Zwycięskie logo prezentujemy poniżej, niniejszym rozpoczynamy także naszą kampanię „Postaw na polskość”.

Konkurs ogłosiliśmy na początku grudnia 2010 roku. Ostatecznie, z czego jesteśmy bardzo zadowoleni, do redakcji wpłynęło dziesięć prac (11. została dostarczona dzień po terminie, dlatego zgodnie z regulaminem nie mogliśmy jej brać pod uwagę). O zróżnicowanym poziomie, stylistyce, sądząc po charakterze prac (nie znamy ich autorów, otworzyliśmy kopertę jedynie z godłem osoby wskazanej przez jurorów), swoich sił spróbowała zarówno starsza, jak i młodsza generacja Zaolziańców. Józefowi Szymeczkiowi, prezesowi Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, jednemu z jurorów, bardzo spodobał się pomysł zorganizowania konkursu na logo Spisu Powszechnego.

– Cieszę się, że wydawana przez Kongres gazeta nie czeka biernie, aż coś wydarzy się w temacie Spisu Powszechnego, ale sama kreuje wydarzenia. Zgodnie z zapowiedziami logo będzie towarzyszyło artykułom poświęconym tematyce spisu. Ale nie tylko. Otrzymałem już z redakcji zwycięską pracę, którą wysłałem do wszystkich zaolziańskich organizacji, zainteresowanych osób. Zgodnie z tym, co mówił Tomasz Wolff, redaktor naczelny gazety, mam nadzieję, że logo będzie funkcjonowało w powszechnej świadomości – powiedział Józef Szymeczek. Nadesłane prace oceniła pięciorosobowe jury w składzie: Darina Krygiel (przewodnicząca), Bronisław Firla, Bronisław Liberda, Władysław Owczarzy oraz Józef Szymeczek. Nasz redakcyjny grafik zwrócił uwagę na to, że inaczej powinno wy-

Zwycięskie logo autorstwa Mariana Siedlaczka.

glądać logo do gazety, a inaczej logo, które znajdzie się w powszechnym użytku.

– Redakcja postawiła warunek, że w logo mają pojawić się elementy „Postaw na polskość” oraz „Spis Powszechny 2011”. To nieco utrudniało pracę. Autorowi zwycięskiego logo udało się połączyć uniwersalny charakter z koniecznością umieszczenia wspomnianych zwrotów. Można go używać zarówno w gazecie, jak i w innym kontekście – ocenił Władysław Owczarzy. Przyznał także, że bardzo podobała mu się praca z drzewem w roli

głównej, której słabą stroną były jednak napisy. Z kolei Darina Krygiel oprócz zwycięskiego logo miała jeszcze jednego faworyta – jeden z autorów wykorzystał w swojej pracy motyw ze znane go portalu społecznościowego Facebook.

TOMASZ WOLFF

Rozmowa z Dariuszem Brannym
na temat Spisu Powszechnego – str. 4

Pozostałe prace nadesłane na konkurs – str. 8

SPONSORZY NAGRODY

Głos Ludu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

ZDARZYŁO SIĘ

NIE BĘDZIE JUŻ »STROF DLA CIEBIE«

W wieku 60 lat zmarł wczoraj w Warszawie Krzysztof Kolberger, jeden z najwybitniejszych polskich aktorów współczesnego kina i teatru. Aktor od wielu lat zmagał się z chorobą nowotworową.

Fot. ARC

Na deskach Teatru Narodowego w Warszawie zagrał szereg ról romantycznych, między innymi w „Dziadach”, „Wacława dziejach” i „Weselu”. W teatralnym dorobku Krzysztofa Kolberga na uwagę zasługują również role w sztukach „Niech no tylko zakwitną jabłonie” i „Apetyt na czereśnie” Agnieszki Osieckiej, a także „Dzieci mniejszego Boga” i „Cierń proroczy” według Czesława Miłosza.

Aktor znany był także z wielu filmowych ról. Zagrał między innymi w „Kontrakcie” Krzysztofa Zanussi, „Na straży swej stać będę” Kazimierza Kutza i „Ostatnim promiem” Waldemara Krzystka. Kolberger stworzył też wspaniałą kreację podczas koncertu poświęconego pamięci Jana Pawła II pod tytułem „Wielka Pani”, recytując młodzieńcze wiersze Karola Wojtyły. Odczytał również testament Jana Pawła II w czasie załoby po śmierci papieża w kwietniu 2005 roku. Uznał to za jedno z najważniejszych zadań aktorskich w swojej karierze. Brał udział w polskim dubbingu do filmu „Jan Paweł II”, użyczając swojego głosu postaci tytułowej, granej przez Johna Voighta. (kor)

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 3 do 7°C
noc: 0 do 4°C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 3 do 7°C
noc: 0 do 4°C
wiatr: 2-6 m/s

Stempel to stanowczość

Trzy pytania do Mariana Siedlaczka

Dlaczego zdecydował się pan wziąć udział w konkursie?

Wyzwaniem była tematyka konkursu, dosyć niecodzienna, „zaangażowana” wręcz. Sam nie mam żadnych problemów ze swoją tożsamością narodową, lecz zdaję sobie sprawę, że dla wielu z nas to problem. Nieczęsto nadarza się taka okazja, więc postanowiłem rzucić wyzwanie resztkom swojej kreatywności.

Jak przyjął pan werdykt jury?

Z całkowitym spokojem, ale też z wielką satysfakcją. Byłoby jeszcze fajniej, gdyby cała akcja „Postaw na polskość” przyniosła obfity plon.

Skąd pomysł na logo?

Zastanawiałem się, jak to ugrzyć: z jednej strony mocny apel emocjonalny, który wymaga oszczędności środków graficznych, z drugiej – konieczność umieszczenia w przestrzeni logotypu dosyć długiego tekstu, a właściwie dwóch. Na tym głównie polegała nietypowość zadania. Na początku rozważałem obsadzenie w roli głównego motywu jakiegoś prostego symbolu narodowego, wkrótce jednak porzuciłem ten pomysł. Zrazu przed oczami stanęła mi pieczęć i nie chciała mnie opuścić. Stempel to stanowczość, nieodwołalność, jednoznaczność, patent urzędowy. Podążając tym śladem, reszta zrobiła się już sama. Wkomponowanie w całość polskich barw narodowych było już tylko logicznym dopełnieniem. (wot)

Marian Siedlaczek

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

Posiedzenie komisji konkursowej.

REKLAMA

Klub Jeździecki BYSTRZYCA
VITALITY Slezsko, s.r.o.

organizuje
NABÓR DZIECI
w wieku 8 – 18 lat

BLIŻSZE INFORMACJE
+420 737 159 111
Czeka na Ciebie zespół Vitality...

WIĘCEJ
znajdziesz na www.VITALITYSLEZSKO.cz

GL-012

KRÓTKO

CZAS DO LUTEGO

BYSTRZYCA (kor) – Do 2 lutego organizacje społeczne działające w gminie, które zamierzają się w tym roku ubiegać o dotacje na działalność kulturalną i sportową mogą składać zgłoszenia. Potrzebne formularze można odebrać w Urzędzie Gminy (2. piętro, biura nr 28 lub 29), można je też znaleźć na stronie internetowej wioski (www.bystrice.cz).

* * *

POSZUKUJĄ FACHOWCA OD ROLNICTWA

JABŁONKÓW (kor) – Urząd Miejski poszukuje nowego referenta Wydziału Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Jak się dowiedzieliśmy, w konkursie na to stanowisko mogą wziąć udział absolwenci średnich lub zawodowych szkół rolniczych, którzy wykazują się znajomością ustaw dotyczących gospodarki odpadami i rolnictwa. Zgłoszenia do konkursu należy składać w ratuszu do 12 stycznia.

* * *

WŁAMANO SIĘ DO SKLEPU

GRÓDEK (kor) – Nocą z czwartku na piątek doszło do włamania do sklepu Koruna, mieszczącego się w budynku Urzędu Gminy. Włamywacze rozbili jedno z okien wystawowych oraz uszkodzili drzwi wejściowe do sklepu. Straty w majątku gminnym oszacowano wstępnie na 25 tys. koron. Wczoraj w Korunie miała miejsce inwentaryzacja, dziś już sklep powinien być normalnie otwarty. – Prosimy mieszkańców Gródka, którzy zauważyli coś podejrzane, żeby zwrócili się do Policji RC lub do wójta gminy – poinformowano nas wczoraj w Urzędzie Gminy.

* * *

»METODA NA SMOGA«

CZESKI CIESZYN (wib) – Nowy system ostrzegania przed smogiem wypracowały władze miasta. Za pomocą mediów i internetu mieszkańcy informowani będą o powstałym zanieczyszczeniu. W systemie szczególnie nacisk kładziony jest na przekazanie wiadomości organizacjom, które opiekują się dziećmi, osobami starszymi i chorymi. Ostrzeżenie wysyłane będzie do nich drogą elektroniczną (za pomocą poczty elektronicznej). – Chcemy, by na przykład nauczyciele w momencie przekroczenia limitów nie wychodzili z dziećmi na zewnątrz, nie organizowali lekcji wychowania fizycznego na otwartym powietrzu – wyjaśnia Irena Kostelencová z Wydziału Ochrony Środowiska UM.

CYTAT DNIA

– Chciałbym wyrazić poparcie dla pana ministra w jego staraniach o uzdrowienie naszej służby zdrowia, jak i w kontekście bardzo nieodpowiedzialnego zachowania części naszych lekarzy – powiedział prezydent RC, Václav Klaus, po piątkowym spotkaniu z ministrem zdrowia Leošem Hegerem. Swoje niezadowolone z postępowania lekarzy prezydent wyraził już w noworocznym orędziu do narodu. Mówił w nim, iż działania niektórych medyków niezadowolonych z wysokości swoich pensji są zwykłym szantażem skierowanym w stronę czeskiego rządu. (wib)

Zamiast publicznej jest komercyjna

„Gdzie się podziała TVP 1-3?” – napisał w liście adresowanym do naszej redakcji Franciszek Jasiok z Suchej Średniej. 22 grudnia 2010 r. z ekranu jego telewizora zniknęły programy polskiej telewizji publicznej i zastąpione zostały stacjami komercyjnymi. Co więcej, format ich nadawania zmienił się z MPEG2 na MPEG4. – W internecie nie można znaleźć potrzebnych informacji na ten temat. Czy istnieje jeszcze możliwość odbierania na Zaolziu TVP w MPEG2? – pyta Jasiok. Postanowiliśmy to sprawdzić.

Na początku wyjaśnijmy, co to za tajemnicze skróty MPEG. Mówiąc w wielkim uproszczeniu – MPEG to sposób kodowania dźwięku i obrazu. Im wyższe jego oznaczenie, tym większe możliwości kodowania. Wprowadzana od kilku lat i dostępna w prawie całej Republice Czeskiej naziemna telewizja cyfrowa umożliwia odbiór programów w formacie MPEG2. Pospolity widz dla odbioru sygnału cyfrowego musiał się zaopatrzyć w dekodery (tzw. set-top box) lub nowy telewizor obsługujący format MPEG2. Tak postąpiło już wielu Zaolziaków, choć nadajnik, z którego większość z nich odbiera czeskie kanały telewizyjne, a więc ten znajdujący się na Jaworowym, jako jeden z niewielu w republice nie nadaje jeszcze sygnału cyfrowego.

Zaolziańskich Polaków wyposażonych w dekodery i nowe telewizory z pewnością bardzo mile zaskoczył fakt, iż z nadajnika znajdującego się na szczyrkowskim szczyście Skrzyczne odbierać mogli także programy państwowej telewizji publicznej w cyfrowej jakości. Niewielu spośród nich wiedziało jednak, że odbierany sygnał jest testowy, a umowa na jego nadawanie wygasa z końcem 2010 r. Od tego momentu oglądanie TVP możliwe jest tylko w sposób analogowy lub satelitarny. – Kupiłem nowy telewizor, nastawiłem antenę i nie potrafię teraz odbierać TVP po staremu – martwi się Franciszek Jasiok. Nie jest to jednak tylko zaolziański problem. Z podobnym zmierzyc się muszą mieszkańcy Podbeskidzia.

– Wciąż nie możemy się doczekać nadawania programów TVP we włas-

ciwym standardzie – przyznaje Marian Kastelik, prezes Stowarzyszenia Media i Administracja dla Podbeskidzia. Szczególnym problemem jest, jego zdaniem, brak w ofercie telewizji regionalnej, która nadawana była tylko w ramach programu testowego. Kiedy wprowadzone zostanie cyfrowe nadawanie TVP z nadajnika RTON Wisła-Skrzyczne w pełnym wymiarze? Na razie nie wiadomo.

Zamiast dotychczasowego eksperymentalnego projektu nadawczego w formacie MPEG2 rozpoczęto nadawanie tzw. multipleksu 2 (czyli pakietu programów), obejmującego programy stacji komercyjnych (Polsat, TVN, TVPuls, TV4 i TV7) w formacie MPEG4. – Powstaje tu jednak problem dla posiadaczy dekoderek MPEG2, którzy nie są w stanie odbierać tego sygnału

– uważa Jasiok. Rozwiązanie jest tylko jedno – zakup sprzętu odbierającego sygnał MPEG4, który bez problemu radzi sobie z odcodowaniem formatu MPEG2. Przyda on się także w przyszłości, kiedy to na Skrzycznym uruchomiony zostanie w bogatszej wersji Multipleks 3, w którym znajdą się kanały TVP – 1, 2, Info (wersja regionalna), Kultura, Historia. Z informacji uzyskanych od firmy Emitel, która zajmuje się w Polsce wprowadzaniem naziemnej telewizji cyfrowej, stanie się to najpóźniej 27 kwietnia 2014 r. – To po prostu skandal – stwierdza Marian Kastelik i zaznacza, że sprawą pozbawienia mieszkańców Podbeskidzia dostępu do telewizji regionalnej zajął się już Rzecznik Praw Obywatelskich.

WITOLD BIERNAT

Witamy Helenkę

Nasza koleżanka redakcyjna, Elżbieta Przyczko, 28 grudnia ub. roku urodziła swoją pierwszą córeczkę, Helenkę. Od niedzieli mama i córka przebywają już w domu w Czeskim Cieszynie-Sibicy, gdzie maluchem może się cieszyć również ojciec, Petr Przyczko. Dziewczynka urodziła się w szpitalu w Karwinie-Raju. Wążyła 3 100 g i mierzyła 49 cm. – Imię Helena wybraliśmy dlatego, że nam obojgu się podobało, a było to jedyne imię, przy którym doszliśmy do kompromisu – przyznała nam świeżo upieczona mama. (dc)

Fot. ARC

Helenka Przyczko

Zagra Orkiestra

Już od 19 lat w drugą niedzielę stycznia na polskie ulice wychodzą setki wolontariuszy, by zbierać pieniądze na zakup sprzętu medycznego. Nie inaczej będzie także w tym roku. 9 stycznia rusza XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, a cały dochód przeznaczony zostanie na rzecz urologii i nefrologii dziecięcej.

– Wczesne rozpoznanie wad układu moczowego może w sposób decydujący wpływać na dalsze losy dzieci, a później osób dorosłych. W przypadku stwierdzenia wady u małego pacjenta konieczna jest dalsza diagnostyka, do której wykorzystywany jest precyzyjny sprzęt urologiczny, gdyż dotyczy to między innymi dzieci w okresie noworodkowym i niemowlęcym. Innym, bardzo ważnym problemem w zakresie ratowania dzieci z niewydolnością nerek, jest narastająca częstość występowania ostrego uszkodzenia nerek. Niebawale istotna jest możliwość zastosowania i dostępność tzw. ciągłych metod leczenia nerkozastępczego bezpośrednio po przyjęciu chorego do szpitala – mówi lekarz Sylwester Prokurat.

W XIX Finale weźmie udział 120 tys. wolontariuszy i 1500 sztabów.

Niektóre spośród nich zarejestrowane zostały poza granicami Polski, m.in. w Afganistanie, Wielkiej Brytanii, Francji, Niemczech, Hiszpanii, Grecji, Szwecji czy USA.

Mieszkańcy Zaolzia, którzy chcieliby dołączyć do kwesty lub uczestniczyć w orkiestrowych wydarzeniach, mogą wybrać się za Olzę. Cieszyński Finał rozpocznie się o godzinie 8.30. Jego organizatorzy przygotowali dla uczestników w różnym wieku wiele ciekawych atrakcji – zabawy, warsztaty, pokazy. Ulicami miasta zostanie poprowadzony tradycyjny maraton, nie zabraknie też oczywiście wydarzeń muzycznych – na Wzgórzu Zamkowym zagrają m.in. Sleepworkers, De Łindow, Gangway i Tabu. W tegorocznej licytacji zdobyć będzie można m.in. karnet na udział w 10 zajęciach grupowych „Strefy Zdrowia”, fotograficzną sesję ślubną czy też piłkę z podpisami zawodników AJ Auxerre, przekazaną przez Ireneusza Jelenia. Punktem kulminacyjnym nie tylko cieszyńskiego Finału będzie Świąteczko do Nieba, wypuszczane o godz. 20.00. Program WOŚP w Cieszynie i innych miastach regionu dostępny jest na stronie www.wosp.ox.pl. (wib)

GOTIC ze znaczkiem

Od kilku dni w Gorolskim Centrum Informacji Turystycznej można otrzymać dowód jego odwiedzenia. Placówka po długim okresie rozmów doczekała się w końcu własnego znaczka turystycznego. Chodzi o niewielki, okrągły, drewniany breloczek, którego nie można kupić nigdzie indziej, widnieje na nim wypalany obraz, charakterystyczny dla miejsca jego sprzedaży (grzbiet góry, schronisko, koryto rzeki, budynki, zabytki historyczne

itp.). Znaczki są niepowtarzalną pamiątką pobytu w danym miejscu, ich zbieraniem zajmuje się wielu turystów. Organizowane są dla nich gry kolekcjonerskie, co roku aktualizowana jest mapa miejsc turystycznych, będąca przewodnikiem po Polsce, Czechach, Słowacji i Niemczech.

Na znaczku turystycznym Gorolskiego Centrum Informacyjnego znajduje się jego siedziba – drzewionka. (wib)

Nauka może być ciekawsza

Tablice interaktywne zadomowiły się już na dobre w polskich szkołach na Zaolziu. Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim zakupiło właśnie kompletny zestaw tzw. eduPlansz, wydanych przez polskie Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne (WSiP). To multimedialne pomoce dydaktyczne do nauki prawie wszystkich przedmiotów.

– Nauczyciele mogą je u nas obejrzeć, wypróbować. W tym roku chcemy też przygotować spotkania z autorami plansz – mówi dyrektor Centrum, Marta Kmeť. – Są to płytki, które można wykorzystać do pracy z tablicą interaktywną. Lekcje są już przygotowane, a na tablicach interaktywnych można w tych materiałach zaznaczać teksty, zakrywać je, dodawać różne elementy. Nauczyciele prawdopodobnie opanowali już całą technikę pracy z narzędziami tabli-

Fot. DANUTA CHLUP

Marta Kmeť przedstawia eduPlansze – polskie multimedialne pomoce dydaktyczne, z których mogą skorzystać również szkoły podstawowe na Zaolziu.

cy interaktywnej i tu mają materiał, który mogą dodatkowo wzbogacać.

Do dyspozycji są również narzędzia do testowania wiedzy.

Opracowane zostały zestawy plansz dla trzech poziomów nauczania – edukacji wczesnoszkolnej, szkół podstawowych i gimnazjów, co w warunkach czeskiego systemu oświaty obejmuje zakres całej szkoły podstawowej. – Plansze ułatwią nauczycielom prowadzenie lekcji na tablicach interaktywnych, a dla uczniów będą ciekawszym sposobem przyswajania materiału – przekonuje Marta Kmeť.

Zestaw dla jednego poziomu nauczania kosztuje w przeliczeniu na korony ok. 9 tys. Szkoły mogą je zakupić jako pomoc dydaktyczną w ramach projektu „Pieniądze dla szkół”, ogłoszonego przez czeskie ministerstwo oświaty. Można też nabyć wersję on-line na określony czas.

felieton

JEDNO WAŻNE PYTANIE: »DLACZEGO?«

WŁADYSŁAWA MAGIERA

Znalazłam się w centrum Wisły na krótko przed spotkaniem prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego, z jej mieszkańcami. Wybrałam się do ratusza, by poprosić burmistrza Jana Poloczka o przekazanie mojej książeczki o wybitnych cieszyńniankach Annie Komorowskiej. Na rynku nie było policji, ale za to mnóstwo reporterów z różnych stacji telewizyjnych. Zostałam zatrzymana przez dwóch panów i zapytana o wiele spraw związanych z Zameczkiem na Zandnim Groniu. Padły pytania, dlacze-

go to, a dlaczego tamto? Dlaczego prezydent przyjechał tutaj na Sylwestra, czy pani jest z tego dumna? A gdzie niby miał pojechać w zimie na narty! Nad morze? Przecież to oczywiste, na narty jeździ się w góry. Poza tym, wszyscy wiedzą, czym jest Wisła.

Kolejne pytanie: „A co pani myślała, kiedy były prezydent mówił o sprzedaży Zameczku?” Odpowiedź była krótka, nie opowiadałam o politycznych podtekstach, ale stwierdziłam, że pewnie nie znał historii.

Zresztą nie znał, o czym mówiłam dalej, bo przepraszał za Zaolzie w 1938 r. Zresztą skąd niby miałby znać, w polskich podręcznikach nie ma o Śląsku Cieszyńskim prawie nic. Jest tylko krótka informacja na temat walk o granicę południową po I wojnie światowej oraz o zajęciu Zaolzia w 1938 r., zresztą bez szerszego kontekstu i wyjaśnienia, dlaczego.

Uczyłam historii i wiem, że nie można tym tematom poświęcać zbyt dużo czasu. Młodzież nie ma wielu informacji o tym regionie, nie tylko

w centrum Polski, ale i na naszym Śląsku Cieszyńskim. Jeśli uczący historii nie pochodzą stąd i nie znają naszych realiów, często nie jest w stanie wszystkiego wyjaśnić. Historyk zresztą sobie z tym w końcu w poradzi, ale inni skąd mają wiedzieć. Niestety, skoro nauczyciele nie znają historycznej prawdy i nie mogą przekazywać odpowiednich wiadomości, to co dalej? Nasz piękny zakątek jest pomijany i nie potrafię odpowiedzieć na pytanie, dlaczego tak się dzieje. Oprowadzam jako przewodnik wy-

cieczki i ludzie dziwią się, skąd za Olzą polskie napisy, skąd tam Polacy? Przewodnicy odpowiadają, ale to kropla w morzu. Dopóki nie zmienią się podręczniki, edukacja nie będzie pełna, ciągle będą pytania zaczynające się od słowa: „Dlaczego?”. Nastawienie muszą zmienić też media i traktować nasz Śląsk sprawiedliwie, poświęcać mu trochę antenowego czasu, a nie tylko mówić okazjonalnie. Może częste wizyty pana prezydenta na Zameczku pomogą. Pożyjemy, zobaczymy...

nasza recenzja

Grzegorz Turnau

– »Fabryka klamek«

Niektórzy robią podsumowania pod koniec roku, inni na początku roku nowego. Dla mnie gorsze od bilansowania jest już tylko zwiedzanie sklepów Ikea. Muszę się jednak przyznać, że pierwszy raz w życiu sporządziłem sobie prywatną listę najlepszych albumów roku 2010. To taki raczej bezpieczny rodzaj bilansowania, po którym nie trzeba sięgać po flaszkę. I tak się złożyło, że najlepszym dla mnie polskim albumem ubiegłego roku była „Fabryka klamek” Grzegorza Turnaua. Ostatnio wszędzie leci „Na plażach Zanzibaru”, pierwszy singiel z tej płyty. Ta piosenka jest zdecydowanie inna od reszty albumu. Można się więc albo rozczarować całością, albo wprost przeciwnie. Ja polubiłem „Fabrykę klamek” od pierwszego przesłuchania.

Płyta urzeka pięknym klimatem. Grzegorz Turnau – że posłużę się terminologią Włodzimierza Szaranowicza – idealnie wyszedł z progu. Lotem ptaka ogarnął wszystko to, co dla jego twórczości jest najbardziej charakterystyczne. Poezja w ramionach dobrej muzyki już dawno nie brzmiała tak frapująco. Było cymbalistów wielu – chociażby nieodżałowany Marek Grechuta, ale ze współczesnych artystów właśnie krakowianin Grzegorz Turnau najbardziej chyba pasuje do dobrej tradycji polskiej piosenki poetyckiej.

W „Fabryce klamek” nie brakuje łatwo wpadających w ucho, przebojowych piosenek. Świetnie wypadła współpraca z Sebastianem Karpielem-Bulecką, drugim wokalistą w utworze „Na plażach Zanzibaru”. Udana są też duety Grzegorza Turnaua z Dorotą Miśkiewicz („Czuła reguła”) i Basią Gąsienicą-Giewont („Motyliada”). Dorota Miśkiewicz idealnie dopasowała się do klimatu żartobliwej piosenki. Momentami odnoszę nawet wrażenie, że jazzowe iskielki w jej głosie jak gdyby podpalają mikrofon pana Grzegorza. Turnau solo też brzmi znakomicie (polecam

„Międzygwiazdni” tylko z fortepianem i gitarą). Panowie, nie tylko kwiaty i wypchany portfel trafiają do kobiecego serca. Za klamkę drzwi prowadzących do sypialni można pociągnąć też bardziej stylowo, tak jak robi to krakowski bard w temacie „Lubię duchy”. Nie będę zdradzał szczegółów, bo pryśnie cały czar, a warto zainteresować się „Fabryką klamek” od deski do deski. Chociażby z powodu takich właśnie genialnych erotyków. Tym, którzy wolą zaś Turnaua w bardziej rockowych piosenkach, polecam utwór „Gdy poezja”. Zapomniałem też dodać, iż płyta była nagrywana w doborowym towarzystwie, m.in. z Jackiem Królikiem i Markiem Napiórkowskim na gitarach.

JANUSZ BITTMAR

Fot. ARC

moim zdaniem

BYLE NIE ZA GŁOŚNO...

DANUTA CHLUP, danuta.chlup@glosludu.cz

Nieraz narzekamy, że reszta kraju, a zwłaszcza Praga, nic nie wie o naszym regionie, żyją w przekonaniu, że Czeski Cieszyń, lub – tym bardziej – Jabłonków, to już „Daleki Wschód”. Pisałam już zresztą kiedyś w jednym z felietonów, że rzecznik pewnej organizacji z siedzibą w Pradze, przywykły do podróży po całym globie, autentycznie się zdziwił, odbierając ode mnie telefon, że dzwonię „z tak dużej odległości”. Przyznał, że Cieszyń jest dla niego bardziej odległym miastem niż, dajmy na to, Paryż, od którego dzieli go godzina lotu.

Ale nie jest tak źle – a raczej „nie jest tak źle”, w cudzysłowie. Czeski Cieszyń też pojawia się w wiadomościach i doniesieniach agencyjnych. Szkoda tylko, że nieraz w kontekście kryminalnym – wspomnijmy chociażby znanego w całym kraju czeskokcieszyńskiego Radovana Krejčířa czy panią z Sibicy, która wyłudziła od naiwnych „inwestorów” setki milionów koron.

Ostatni odstrasający przykład to wybory samorządowe, które, ze względu na skupowanie głosów na rzecz jednego ugrupowania, są dziś powtarzane. Oprócz policji, monitoruje ich przebieg również organizacja Transparency International – Republika Czeska (TIC), będąca częścią składową międzynarodowej sieci organizacji pozarządowych,

zwalczających korupcję. Prawnik TIC, Vladan Brož, powiedział „Głosowi Ludu”, że organizacja będzie śledziła przebieg powtórnego głosowania również w Jirkovie i Roudnicy nad Łabą. Tam jednak powtórka wyborów dotyczy tylko niektórych obwodów wyborczych. – W Czeskim Cieszyń, gdzie głosuje się ponownie w całym mieście, będziemy się starali śledzić sytuację w miejscach, w których mogłoby dojść do prób wpływania na wyborców – wyjaśnił Brož.

Możemy mieć pewność, że Czeski Cieszyń znajdzie się jutro i pojutrze na ogólnokrajowych internetowych portalach informacyjnych i w dziennikach. Jeżeli wynik ponownego głosowania, czy też doniesienia z terenu, będą świadczyły o tym, że władzę w mieście przejmą osoby, dla których korupcja jest normalnym narzędziem walki wyborczej, prawdopodobnie będzie o naszym mieście głośniejsze niż w przypadku, gdy głosowanie odbędzie się bez przekrętów. Sądzę, że tym razem większość z nas wybrałaby drugą opcję – im ciszej będzie o Czeskim Cieszyń, tym lepiej. Mieszkańcy, którzy nie zgadzają się z arogancją korupcją, mogą zrobić jedną, za to bardzo ważną rzecz – iść do wyborów i głosować na kandydatów, którzy nie posługują się nieczystymi narzędziami walki. Im więcej ich przyjdzie do urn, tym lepiej.

NASZA RECENZJA

Historia (nie) całkiem prawdziwa?

Myszlisz, że krasnoludki nie istnieją? Że nie można ich spotkać w naszym świecie? Nieprawda! Te małe skrzaty mieszkają w lesie. W pięknym, kolorowym, malutkim domku. Ich sąsiadami i dobrymi przyjaciółmi są znane nam dobrze leśne zwierzęta: lisy, zajączki, sarenki, wiewiórki, a także sroki, niedźwiadki i sępy. Krasnale to miłe stworzenia. Na pewno byś je polubił! Tak, jak Królewna Śnieżka.

Królewna Śnieżka (Anna Koniczna) to piękna uciekająca przed złymi czarami macychy niewiasta, która trafia do lasu. Tutaj znajduje schronienie w maleńkim domku krasnoludków. Jest ich siedmiu i każdy jest inny: Papluś (Grzegorz Wiedera) często się myli, Gderek (Mariusz Osmelak) ciągle marudzi, Śmieszek (Katarzyna Wojczyk) jest niezwykle wesoły, Apsik (Janusz Kaczmarek)

głośno kicha, Nieśmiałek (Dariusz Waraksa) jest wstydlivy, wreszcie Zagapek to straszny urwis. Te oto krasnale to bardzo małe stworzenia, które śpiewają popularne w świecie piosenki, nie lubią sprzątać, myją się dwa razy w roku, w sobotę i... w maju. Wszystkie są bardzo lojalne i otaczają Śnieżkę niezwykłą opieką. Żyjące obok krasnoludków leśne zwierzęta mówią ludzkim głosem, są zabawne, czytają gazety i znają angielskie słowa. Sroka (Małgorzata Pikus) pozbawiona jest swojej złodziejskiej przywary, potrafi natomiast pięknie i głośno śpiewać. Lis (Joanna Santarius, Damian Wałoszek) tymczasem nie jest cwany oszustem, ale oddanym i przyjacielskim zwierzęciem.

Karol Suszka, dyrektor Teatru Cieszyńskiego, a zarazem reżyser spektaklu „Królewna Śnież-

ka”, zaproponował widzom wejście w niezwykle świat baśni. W rzeczywistość pełną magii i czarów, przybierającą różne barwy. Od pięknego i przyjaznego lasu do zamku zimnej i okrutnej macychy. Historia jest wesoła, lekka, ale także pouczająca. Mówi o sile (nie tylko ludzkiej) przyjaźni, uczciwości do drugiego człowieka, a także pokazuje, co tak naprawdę powinno się w życiu liczyć. Ukazuje typową dla bajek walkę dobra ze złem, zwycięstwo miłości nad nienawiścią, czyni to jednak w sposób niezwykle ciekawy. Poprzez oryginalną, nieco czarodziejską muzykę i kolorowe, piękne stroje. A w końcu samą opowieść, która jest nieco inna niż ta relacjonowana przez braci Grimm.

Żywiowość i beztrudność, którą bez trudu, każdy widz zostanie

„zarazony” jest zasługą młodych aktorów, uczniów Polskich Szkół Podstawowych z Cieszyńskiego Cieszyńna, Karwiny, Wędryni, Gnojnika i Bystrzycy, których reżyser zaprosił na scenę. W spektaklu zagrało około dwudziestu dzieci, dla których udział w przedstawieniu był niezwykle przygodą, ale także nowym doświadczeniem. Szczególne pochwały należą się także sześciu zawodowym aktorom Sceny Polskiej, którzy przez cały spektakl poruszali się na kolanach odgrywając role małych skrzatów. Jedynie znakomity Zagapek (Adam Badošek, Aleksandra Sznaková) miał ułatwione zadanie.

Spektakl ubarwia muzyka autorstwa Franka Churchilla i Leszka Wronki. Wyśpiewywane przez aktorów piosenki są wesołe i łatwo wpada-

ją w ucho. Są opowieściami o wielkiej miłości, pokazują jak można wypełniać codzienne obowiązki (mycie się i sprzątanie), a także mówią o tym, że przez życie lepiej iść z uśmiechem na twarzy.

Trudno pokazać w oryginalny sposób baśni, którą zna każdy z nas. Niemniej jednak Karolowi Suszce udało się to doskonale. Wyrazem tego są zachwycone dzieci, które z uśmiechem i zaciekawieniem oglądały sztukę. Siedzące koło mnie dziecko z zachwytem mówiło do swojej mamy: „Śnieżka jest super!”. Niech ta dziecięca rekomendacja będzie zaproszeniem dla wszystkich młodych i troszkę starszych do obejrzenia spektaklu, który nada blasku szarej rzeczywistości i odrzuci w kącie wszelkie problemy.

RENATA STONAWSKA

Z PRAWNIKIEM DARIUSZEM BRANNYM O SPISIE POWSZECHNYM 2011

Spis o szczególnej randze i znaczeniu

2011 jest rokiem Spisu Powszechnego, odbywającego się nie tylko w Republice Czeskiej, ale także w całej Unii Europejskiej. Jego wyniki są bardzo ważne, i to nie tylko z globalnego punktu widzenia, ale przede wszystkim z perspektywy naszej społeczności mniejszościowej. Od tego, jak wypełnimy arkusze spisowe zależy bardzo wiele. Jak bardzo – o to postanowiliśmy zapytać Dariusza Brannego, prawnika, członka Rady Kongresu Polaków w Republice Czeskiej.

Spis Powszechny już od dłuższego czasu odbywa się co 10 lat. Na czym więc polega różnica pomiędzy jego tegoroczną edycją, a edycjami poprzednimi?

Tegoroczny spis, który odbędzie się w drugiej połowie marca, jest częścią ogólnoswiatowego programu, którego patronem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych. Przebiega on na całym świecie w ciągu bodajże trzech lat. Po raz pierwszy w historii Spis Powszechny koordynowany jest przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej i odbywać się będzie w tym samym okresie we wszystkich krajach Unii Europejskiej. To oznacza, iż będzie możliwość porównania danych pochodzących ze wszystkich unijnych państw.

Kto objęty jest Spisem Powszechnym? Tylko osoby pełnoletnie, czy wszyscy obywatele?

Spis obejmuje wszystkich obywateli, każdą osobę fizyczną, która ma stałe albo przejściowe miejsce zamieszkania na terenie Republiki Czeskiej, a także każdą osobę fizyczną, która w tej danej chwili znajduje się na terenie RC. Spisany będzie także każdy dom i mieszkanie, nawet niezamieszkałe.

Dzieci same wypełniają formularze?

Oczywiście nie, wypełniają je za nie rodzice. Podobnie będzie w sytuacji, gdy jakiś członek naszej rodziny jest w czasie spisu nieobecny, możemy wypełnić formularz za niego.

Chciałbym zapytać o konkretny przebieg spisu, jak jest on skoordynowany?

Na kilka dni przed spisem każdy obywatel powinien dostać od komisarza spisowego arkusze – osobowy, mieszkaniowy oraz domowy. Arkusz domowy wypełnia właściciel lub administrator, mieszkaniowy właściciel lub najemca, osobowy zaś każdy z jego mieszkańców. Sposoby oddania formularza są trzy – albo wysyłamy go przez internet, jednak tutaj potrzebny nam będzie podpis elektroniczny, albo oddajemy komisarzowi spisowemu, albo wysyłamy bezpłatnie na adres Urzędu Statystycznego w kopercie, która będzie nam dostarczona.

Jakie pytania pojawiają się w formularzu i na które z nich musimy odpowiedzieć?

Musimy wypełnić pytania obowiązkowe – m.in. nasze imię i nazwisko, datę urodzenia, numer aktu urodzenia, obywatelstwo, stan cywilny (w tym roku także partnerstwo rejestrowane), miejsce zamieszkania w momencie spisu, miejsce zamieszkania na rok przed spisem, miejsce zamieszkania matki w czasie naszego urodzenia, język ojczysty, wykształcenie, zawód itd. Drugą grupą są pytania dobrowolne, tutaj wpisujemy swoją narodowość i wyznanie. Każdy arkusz powinien być wy-

Fot. WITOLD BIERNAT

Dariusz Branny

pełniony o północy z piątku 25 marca na sobotę 26 marca. Trudno jednak oczekiwać, by wszyscy wpisywali swoje dane właśnie w tym czasie. Jednak powinniśmy uwzględnić dane obowiązujące w tym właśnie momencie. Zatem, jeżeli np. 26 marca o godz. 7.00 urodzi nam się dziecko, nie będzie ono objęte Spisem Powszechnym.

Dlaczego Spis Powszechny jest dla nas, Polaków mieszkających w Republice Czeskiej, tak bardzo istotny?

Czeski Urząd Statystyczny stwierdza, iż wyniki spisu są niezmiernie ważne, gdyż służą jako podstawa w podejmowaniu decyzji o charakterze terytorialnym, socjalnym, mieszkaniowym, transportowym itp. Pozwalają także obserwować życie mniejszości narodowych oraz tych grup społecznych, które potrzebują pomocy od państwa i samorządu. Od wyniku Spisu Powszechnego zależna jest np. wysokość dotacji państwowych przysługujących mniejszościom narodowym. Gdyby się dajmy na to okazało, że stan ilościowy mniejszości się zmienił, zmieni się też wysokość dotacji – jeżeli odsetek populacji się skurczy to będzie ona mniejsza, jeżeli rozszerzy, zwiększy się też suma przyznawanych pieniędzy. Drugą sprawą jest korzystanie z praw przysługujących mniejszościom narodowym. Głównie chodzi tu o umożliwienie tworzenia komisji ds. mniejszości narodowych w poszczególnych gminach (próg 10-procentowy) i na szczeblu wojewódzkim (próg pięcioprocentowy) oraz wprowadzania podwójnego nazewnictwa.

Przy egzekwowaniu tych praw korzysta się tylko i wyłącznie z danych ze Spisu Powszechnego.

Dla powstania komisji ds. mniejszości narodowych w gminie wystarczy, że 10 proc. jej mieszkańców deklaruje jakąkolwiek mniejszość, dla wprowadzenia dwujęzycznego nazewnictwa potrzebny jest odsetek 10 proc. jednej konkretnej mniejszości?

Dokładnie tak.

Zatem które pytania w arkuszach spisowych są z naszego punktu widzenia najistotniejsze?

Wśród pytań obowiązkowych znalazło się jedno, dotyczące języka ojczystego. Mamy tutaj wyszczególnionych kilka języków – czeski, słowacki, romski, polski, niemiecki i migowy. Możemy też wpisać inny język, można też wybrać dwa języki ojczyste. To pytanie nie jest jednak bardzo istotne. Dużo ważniejsza jest kwestia narodowości, której deklarowanie jest dobrowolne. Nie mamy tutaj za góry narzuconego wyboru. Wypisujemy więc słownie swoją narodowość i podobnie, jak w przypadku języka, możemy udzielić dwóch odpowiedzi – to tegoroczne novum, takiej opcji nie było przed 10 laty.

W jaki sposób podliczane będą dane dotyczące deklarowanej narodowości? Możemy spodziewać się tu jakichś problemów?

Statystycznie liczone będzie to tak, że każda kombinacja narodowościowa będzie osobno szufladkowana – gdzie indziej znajdą się osoby przynajmniej do narodowości polskiej, gdzie

indziej do czeskiej, gdzie indziej do czesko-polskiej, jeszcze gdzie indziej do słowacko-romskiej. Takich kombinacji jest ponad 200. I tutaj faktycznie pojawił się pewien problem, który mógłby mieć swoje konsekwencje przy egzekwowaniu wspomnianych wyżej praw – czy osoby deklarujące narodowość czesko-polską też są członkami mniejszości narodowej? Moim zdaniem, i nie tylko moim, odpowiedź jest jednoznaczna – osoba deklarująca narodowość mniejszości staje się automatycznie jej członkiem, bez względu na to, czy narodowość tę powiązała jeszcze z jakąkolwiek inną. Taki pogląd jest jedyną pojawiającą się interpretacją, jego się trzymamy, jest on dodatkowo wsparty przez Rządową Radę ds. Mniejszości Narodowych.

Taka interpretacja i możliwość łączenia narodowości to dla nas szansa czy zagrożenie?

Myszę, że warto wykorzystać wszelkie środki pozwalające zwrócić się do tych osób, które w ostatnim Spisie Powszechnym nie zadeklarowały polskiej narodowości, a pochodzą z polskich rodzin, by w tym roku skorzystały z możliwości wprowadzenia dwóch narodowości i wpisały także polską. W jaki sposób tego dokonać – to już pytanie do polskich organizacji.

Z pewnością 10 lat temu miały miejsce także przypadki, gdy niektórzy zastanawiali się nad wpisaniem narodowości polskiej, jednak ostatecznie wybrali inną. Do nich chyba także warto trafić...

Z własnego doświadczenia wiem, że istotnie były takie osoby. Na pewno warto im więc uświadomić, że tym razem nie muszą decydować się tylko na jedną opcję. Jeśli zaś chodzi o zadeklarowanych Polaków, myślę, że nie ma potrzeby, by korzystali z możliwości wpisywania dwóch narodowości, można pozostać tylko przy jednej i ja na pewno tak zrobię.

Na co jeszcze powinien zwrócić uwagę zaolziański Polak przy wypełnianiu arkusza spisowego?

Jest jeszcze jedna istotna zmiana w porównaniu z ostatnim spisem. Z uwagi na fakt, iż całość danych pochodzących z arkuszy odczytywana i przetwarzana będzie drogą elektroniczną, wszystkie formularze będą w języku czeskim, w tym samym języku będą musiały być także wypełniane. Przed 10 laty mogliśmy wypełnić polskie odpowiedniki, jednak były one ręcznie liczone i wprowadzane do systemu. Teraz taka możliwość nie jest przewidziana. Dodam, że komisarzami spisowymi będą w tym roku prawdopodobnie pracownicy Poczty Czeskiej.

Kiedy poznamy wyniki tegorocznego Spisu Powszechnego i gdzie będziemy się mogli z nimi zaznajomić?

Z racji tego, iż Spis Powszechny 2011 przeprowadzany jest metodą elektroniczną, wyniki teoretycznie powinniśmy poznać nieco szybciej, niż miało to miejsce przed 10 laty. Z informacji uzyskanych w Czeskim Urzędzie Statystycznym wynika, iż częściowe dane poznamy prawdopodobnie pod koniec obecnego lub na początku przyszłego roku, ostateczne wyniki dopiero na wiosnę 2013 r., gdyż zgodnie z prawem urząd ma na ich opracowanie 27 miesięcy.

Publikowane będą one z pewnością w internecie, na stronie Czeskiego Urzędu Statystycznego, gdzie już dziś znajdziemy wyniki spisu z 2001 r. Można z nich korzystać na różny sposób, tworząc kombinacje i dowiadując się np. ilu Polaków mieszkających w RC ma wyższe wykształcenie itp. Z niecierpliwością oczekiwaliśmy wyników pochodzących w szczególności z tych gmin, w których odsetek Polaków balansował na granicy 10 proc. Jeżeli spadnie on poniżej wymaganego progu, wtedy nastanie nowa sytuacja, pojawią się np. pytania o wprowadzenie już podwójnego nazewnictwa.

Rozmawiał: WITOLD BIERNAT

Karnawał – czas balów i zabaw

Weszliśmy w karnawał, zapusty, czyli okres zimowych bali, maskarad, pochodów i zabaw. Sezon balowy rozpoczyna się najczęściej w dniu Trzech Króli, a kończy we wtorek przed Środą Popielcową, która oznacza początek Wielkiego Postu i oczekiwania na Wielkanoc.

Nazwa „karnawał” pochodzi od łacińskiego wyrażenia *carrus navalis* (wóz w kształcie okrętu). Taki wóz zazwyczaj prowadził parady w czasie rzymskich bachanali (uroczystości na cześć Bachusa boga płodów i wina). Odpowiednikiem Bachanali w starożytnej Grecji były Dionizje. W obu przypadkach był to okres wyzdanych zabaw przy winie, tańców, często orgii, biesiad oraz bali przebierańców i maskarad. Według innej teorii karnawał wywodzi się od łacińskiego słowa *carnavale* (pożegnanie mięsa: *caro* – mięso, *vale* – bywaj, żegnaj), gdyż jest to okres poprzedzający Wielki Post. W Polsce okres ten często nazywano zapustami i był to także czas zabaw, hulanki i swawoli, ostatnie trzy dni zapustów to ostatki zwane onegdaj, w niektórych regionach Mięsozupem.

Choć karnawał rozpoczyna się niby w Trzech Króli, na Zaolziu z

początkiem karnawału jest trochę inaczej. Rozpoczyna go już tradycyjnie Bal Akademicki zwany „Akademikiem”, który w trzynieckim Domu Kultury „Trisia” organizuje działająca przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Sekcja Akademicka Jedność, skupiająca wszystkich pochodzących z Zaolzia studentów. Odbył się on, jak zwykle, w dzień św. Szczepana, a bawiło się na nim ponad 500 studentów i absolwentów uczelni wyższych. – To największy chyba bal na Zaolziu – mówi prezes SAJ-u, Tomasz Pustówka.

Balów jest co roku na Zaolziu co niemiara. Organizuje je każde prawe Miejsce Koło PZKO, urządzają je szkoły, przedszkola, nawet zespoły folklorystyczne. Kapela „Nowina”, na przykład, zaprasza na swój „nowiniorski” bal w sobotę 29 stycznia. Dziś zaś organizują swój tradycyjny

bal – wspólnie z MK PZKO w Mostach koło Jabłonkowa – mosteccy „Górole”. To jedna z najbardziej znanych na Zaolziu imprez, której towarzyszy Międzynarodowy Przegląd Zespołów i Kapel Ludowych, na której trzeba się stawić zawsze w stroju ludowym (piszemy o niej dokładniej w innym miejscu naszego dodatku).

Takich ważnych balów po obu stronach Olzy jest sporo. Na pewno zaliczyć trzeba do nich Bal Cieszyński, który odbędzie się w Domu Narodowym w Cieszynie w sobotę 15 stycznia. Po raz siódmy organizuje go Koło nr 6 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie, tym razem wspólnie z MK PZKO Czeski Cieszyn-Centrum. Także na tej imprezie mile widziani są balowicze w strojach ludowych i również ją poprzedzi koncert – tym razem kolęd, w kościele św. Krzyża przy ul. Szersznika, na którym zagrają kapele „Istebna”

i „Nowina”. Na samym balu zagrają oprócz nich także kapele „Kamraci”, „Rajwach” czy „Wałasi”.

Sławny jest też Bal Śląski MK PZKO w Mistrzowicach. Tym razem odbędzie się on 21 stycznia w Domu Żwirki i Wigury w Cierlicku-Kościelcu. – Bal to ni ma jakosi piyrso lepszo szarpaczka, ale zabawa, kiero mo swój porzondek i swoje prawa – mówi jeden z organizatorów imprezy, Karol Daniel Kadłubiec. – Mo w sobie poloneza, kwiotka, kotyljony, szumny program, swoje jedzynie, tu też trzeba prziić pieknie obleczony (a nejlepi w stroju ludowym), a ni w piyrszych lepszych lón-tach. My to wszystko wiymy i tymu ty nasze bale od Mostów po Bogumin sóm taki zocene. Taki to je aji na Ślónskim Balu, kiery mistrzowianie robióm już 46 roków dycki ze ślónskim jedzynie, picim, ze ślónskim śpiywanim i tańcowanim, ze ślón-

skóm duszóm. Kapele bedóm dwie – jedna gro jyny po naszymu („Olza”), drugo po naszymu i po światowymu („Smolań”). Program też je po naszymu, a zrobióm go frelki i gibzocy ze Suchej, kierzi kaj jyny pojezdziłi a wszyndzi sie fest podobali. Bedóm też wybory misek (nejszykowniej-szych dziełuch), bogato loteryja i insze kumedyje, na kiere Was przepieknie zaproszóm.

Świetnie zapowiada się też, jak zwykle Babski Bal, który odbędzie się w Domu PZKO w Hawierzowie-Błędowicach 12 lutego. Jak poinformował Stanisław Kołorz, impreza organizowana przez zapaleńców z Datyń Dolnych odbędzie się już po raz... 83. Wystąpią na niej zespół „Błędowice” i kapela „Oldrzychowice”, będzie też tradycyjny Taniec Chłopów i wybór Lwa Salonu, a przede wszystkim wspaniała zabawa.

JACEK SIKORA

Bal Gorolski – normą strój ludowy

W Domu PZKO w Mostach koło Jabłonkowa dziś wieczorem będzie się roilo od strojów ludowych. Na Bal Gorolski, który odbędzie się już po raz 33. (tak samo jak Międzynarodowy Przegląd Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych), nie wypada przyjść w sukni balowej czy garniturze, lecz wyłącznie w stroju ludowym.

– Przymusu nie ma, lecz balowicze, którzy nie mieliby stroju, sami czuli by się nieswojo, ponieważ stanowiliby wyjątek. Niektórzy mężczyźni przychodzą co prawda w czarnych spodniach i białych koszulach ze wstążką, natomiast kobiet w klasycznych sukniach balowych nie widać – wyjaśnia Wanda Martynek z mosteckiego Koła PZKO, które jest organizatorem imprezy. Choć bal – jak sama nazwa wskazuje – jest balem gorolskim, to nie widać na nim wyłącznie gorolskich strojów. – Są też cieszyńskie, jackowskie, górnicze, można oglądać stroje z różnych regionów Słowacji, Moraw, Polski, chociażby z Zakopanego, w zeszłym roku byli Francuzi w swoich strojach. Bywa regułą, że każdy, kto przyjeżdża, pokazuje się w stroju ze swojego regionu – dodaje Wanda Martynek. Tradycyjną zabawę w góralskim stylu, praktykowaną przez mosteckich pezetkaowców, chwali etnograf Małgorzata Kieresa, dyrektorka Muzeum Beskidzkiego w Wiśle. – Bal Gorolski w jabłonkowskich Mostach jest od wielu już lat swego rodzaju przypomnieniem starodawnej muzyki. Ten bal ma w sobie coś magicznego, niesłychanego, że dwieście, trzysta czy czterysta młodych ludzi potrafi tam przyjść w strojach ludowych. To piękna tradycja, która kiedyś była wypowiedziana przez Andrzeja Niedobę takimi oto słowami: „Bal zrobimy, ale bedymy połobleczeni po naszymu”. Możesz przyjść, możesz potańcować, ale musisz być „połoblykany” po naszymu, mieć kiryptic i kabotek czy jakieś tam nogawice. I chyba najpiękniejsze jest to, że ludzie się tam naprawdę bawią precudownie przy dźwiękach kapel, które są z całego łuku karpackiego, przyjeżdżają nawet kapele słowackie, czeskie, podhalańskie. Wymiana muzyki, doświadczenie siebie w kulturze i w niej uczestniczenie jest chyba najpiękniejszą rzeczą, którą możemy obserwować i podziwiać – mówi bywalczyni Balu Gorolskiego.

DANUTA CHLUP

Na Balu Gorolskim obowiązuje strój ludowy.

ICH ZOBACZYMY I POSŁUCHAMY

Na Międzynarodowym Przeglądzie Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych, który poprzedzi bal, zobaczymy i usłyszymy zespoły z Zaolzia, Polski, Słowacji i Moraw. Gospodarzy będą reprezentowały zespoły „Górole” (niedawno obchodził swe 30. urodziny) oraz „Polynica”, sąsiedni Jabłonków kapela „Nowina”. Spoza Zaolzia przyjadą:

„Wałasi” – kapela góralska z Trójwsi Beskidzkiej, prezentująca autentyczną muzykę ludową, zdobywa nagrody na licznych festiwalach. Dzięki kontaktom muzyków z twórcami z Czech, Słowacji, Ukrainy, Węgier, Mołdawii i Rumunii, kapela przyswoiła sobie również repertuar spoza własnego regionu.

„Istebna” – to zespół folklorystyczny z Istebnej

ze 110-letnią tradycją. Kierownikiem jest Tadeusz Papierzyński. Zespół posiada w swym repertuarze autentyczne tańce regionalne, a jego członkami są mieszkańcy Trójwsi Beskidzkiej różnych pokoleń.

Kapela P. Capka ze Skalitego – to zespół znany nie tylko z gry na heligonce (odmiana akordeonu) oraz pieśni ludowych nie tylko z Kysuc, ale też z doskonałych dowcipów i kawałów.

„Sarišan” – czołowy zespół folklorystyczny słowackiego regionu Szarisz, z siedzibą w Preszowie. W zespole gra, tańczy i śpiewa przeszło 60 osób, zespół zalicza ok. 70 występów rocznie. W swym repertuarze ma folklor wschodnich rejonów Słowacji.

„Smykna” – działający od 20 lat zespół folklo-

rystyczny z Ostrawy, specjalizujący się w wykonywaniu słowackich tańców i pieśni ludowych z różnych regionów Słowacji. Po podziale Czechosłowacji był pierwszym zespołem na terenie Północnych Moraw, reprezentującym słowacką mniejszość narodową.

Muzyka cymbałowa „Friš” – zespół założony w 1997 roku przez studentów Uniwersytetu Ostrawskiego. Występuje w kraju i za granicą.

„Połana” – akademicki zespół pieśni i tańca z Brna, prezentuje muzykę ludową głównie z regionów słowackich.

„Prespołan” – kapela ludowa z regionu brneńskiego, dawniej działająca w ramach zespołu „Połana”.

(dc)

Dobra muzyka i porządne buty

Ewa Troszok prowadzi wspólnie z Markiem Hilą w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu kursy tańca i oglądy towarzyskiej dla początkujących i zaawansowanych. Wraz z Bogdanem Sikorą prowadzą w trójkę również klub taneczny „Elán”. Pani Ewa podzieliła się z nami swymi spostrzeżeniami na temat kondycji tanecznej przeciętnego zaolziańskiego balowicza i doradziła, co robić, by tańczyć lepiej i zachowywać się zgodnie z zasadami bon tonu.

Jakich tańców uczą się uczestnicy kursów podstawowych?

Na kursie podstawowym uczymy tańców standardowych, do których zaliczane są walc, tango, walc wiedeński, czyli walczyk, slow foxtrot i quickstep, oraz tańców latinoamerykańskich. Do tego dochodzą tańce narodowe – polka, mazurek, czardasz, polonez. Włączamy też tańce country, po to, by nauczyć kursantów myślenia choreograficznego. Oprócz kursów podstawowych dla młodzieży są też kursy dla zaawansowanych oraz dla par małżeńskich i partnerskich. W tym roku mamy nawet dwie grupy, zainteresowanie nauką tańca jest duże.

Absolwenci kursów, w których bierze udział większość uczniów naszych szkół średnich, powinni więc nieźle radzić sobie na parkiecie tanecznym. Jak to w rzeczywistości wygląda na balach?

Jestem często zapraszana na bale w charakterze wodzireja. Zdarza się, że przychodzę na bal, gdzie jest disc jockey w dżinsach i koszuli. Od razu widzę, że coś tu nie gra. Na takich balach, prowadzonych w stylu dyskotekowym, młodzież przez większość wieczoru nie tańczy nawet w parach. Osobno przychodzą grupy chłopców i grupy dziewczyn. Uważam, że bardzo dużo zależy od tego, jaką muzykę, jaką kapelę wybiorą organizatorzy. Bo na lekcjach pokazowych, kończących kursy, widzę, że młodzi ludzie lubią tańce w parach, gdy mają odpowiednią muzykę, chętnie tańczą tańce towarzyskie. Na szczęście z drugiej strony są wspaniałe bale, gdzie widać konkretne tańce, konkretne figury, tancerze wirują po sali. Do takich balów zaliczyłabym choćby „Babski Bal” w Hawierzowie-Błędowicach czy bal Gimnazjum Polskiego. Również na wielu mniejszych, wię-

Ewa Troszok (w środku) bywa tradycyjnie wodzirejką „Babskiego Balu” w Hawierzowie-Błędowicach.

skich balach widzę, że ludzie dobrze tańczą, świetnie się bawią.

Co przeciętni balowicze są w stanie zatańczyć?

Gdy jest dobra muzyka, ludzie tańczą jive'a, cha-cha, twista, rock and rolla, tango, dużo ludzi zna podstawowe kroki foxtrota, rzadziej widać walc angielski. Ale wystarczy, by umieć tańczyć walczyk na trzy kroki, a nie na dwa, co bywa największym mankamentem.

Zdarzają się pary, które tańczą walczyka w ten sposób?

Zdarzają, niestety. Są też tacy, którzy przez cały wieczór tańczą te same kroki. Zawsze mówię, że gdyby nakręcić tym ludziom film i wyłączyć dźwięk, to można by odnieść wrażenie, że przez cały wieczór było słychać tylko jeden gatunek muzyki. Ale nie potępiam takich tancerzy, najważniejsze, że się bawią. Już sam fakt, że są na parkiecie, świadczy o tym, że wiedzą, po co przychodzi się na bal. A gdy widzą, że inni balowicze potrafią zatańczyć niejedną tancę, jest to dla nich motywacja,

by zgłosić się na kurs. Na kursy dla par małżeńskich i partnerskich uczęszczają osoby w różnym wieku – od ok. 25 do 50-60 lat. Każdy może więc poprawić swoje umiejętności taneczne.

Kursy taneczne bywają połączone z nauką oglądy towarzyskiej. Czy, mimo wszystko, zauważa pani na balach rażące niedociągnięcia w sferze bon tonu?

Przede wszystkim partnerkę należy przyprowadzić na parkiet i później odprowadzić ją na miej-

sce. Są tacy, co dziękują za tancę i zostawiają partnerkę na parkiecie. Druga sprawa – jeżeli mężczyzna i kobieta przychodzą na bal jako para, to partner powinien partnerkę przez większość wieczoru towarzyszyć, a nie odejść do baru i zostawić ją samą. Wieczny problem to alkohol, na pewno nie należy z nim przesadzać. Czasem widzę, że podchmielony tancerz wiesz się na partnerce lub rzuca nią po sali. Niestety, zdarzają się również pijane tancerki.

Czy nadal obowiązuje zasada, że prosząc do tańca partnerkę kogoś innego, należy również jego poprosić o zgodę?

Na kursach tego uczymy. Jest to wskazane choćby dlatego, że para przy stole prowadzi zwykle rozmowę, którą musi przerwać. Kobieta natomiast nie powinna bez ważnego powodu odmówić tańca, chyba że tancerz jest pijany czy pod wpływem innych środków odurzających.

O czym należy jeszcze pomyśleć, by tańczyło nam się lepiej?

Podstawa to dobre buty – zarówno u pań, jak i panów, choć ci często lekceważą wybór odpowiedniego obuwia. Radzę też sprawdzić, czy w sukience, w której zamierzamy wybrać się na bal, da się wykonać różnego kroki taneczne i czy partner potrafi zrobić krok do kroku partnerki. Nie wystarczy przypomnieć suknię, stojąc przed lustrem.

Czy w tym sezonie jest jakiś hit taneczny, który koniecznie trzeba znać?

Nie ma żadnego takiego przebojowego tańca. Kiedyś były lambada i merengue, popularne są rytmy salsa, ale przede wszystkim na topie pozostają tańce klasyczne.

Rozmawiała:
DANUTA CHLUP

ANKIETA

Mieszkańcy naszego regionu mówią o sezonie balowym

MACIEJ BRZÓSKA, CZESKI CIESZYN

Co roku staraliśmy się być z żoną przynajmniej na jednym balu, choć akurat w minionym nam się nie udało. Ale to wyjątek. Z racji tego, że nasze dzieci są w wieku szkolnym, często bywamy na balu organizowanym przez ich szkołę, czyli Polską Szkołę Podstawową w Czeskim Cieszynie. W tym roku prawdopodobnie wybierzemy się też na bal Gimnazjum Polskiego. Kilkakrotnie bawiliśmy się na „Weteraniku”, choć było to już kilka ładnych lat temu, czasami w sezonie balowym zdarzało nam się odwiedzać okoliczne miejscowości. Szczególnie mile wspominam bal swingowy we Frydku-Mistku, na którym byliśmy

dwa albo trzy razy. Moim, a właściwie naszym zdaniem, wyznacznikiem dobrego balu jest pojawiająca się na nim muzyka. Musi być grana na żywo i musi być po prostu dobra, na poziomie. Tak właśnie było we Frydku-Mistku, gdzie do tańca przygrywała profesjonalna orkiestra swingowa.

CZESŁAW PRZYWARA, GRODZISZCZ

Odkąd pamiętam, zawsze chodziliśmy na bale w Grodziszczu, kiedy jeszcze się tam odbywały. Powód był prozaiczny – z uwagi na obowiązki rodzinny czy też „służbowe” musiałem być pomocnikiem w barze. Dziś chętnie chodzę na bal w Kocobędzu, zawsze spotykam na nim wielu znajomych z okolicy Cieszyna. Podobnie na balu stanisławickim, który odbywa się na

Kościelcu, choć tu dla odmiany widuję się ze znajomymi pochodzącymi z Cierlicka i Kościelca.

Mój sezon balowy nie byłby jednak pełny i spełniony, gdyby nie Bal Akademicki, organizowany przez Sekcję Akademicką „Jedność”. W tym sezonie, czyli w zasadzie w ubiegłym roku, mogłem wreszcie użyć „Akademika” w pełni, bez żadnej odpowiedzialności i pełnionej funkcji. Z tego też powodu na początku impreza się rozkręciła i zabawa była fantastyczna, jak co roku.

ADAM BARTNICKI, TRZYNIEC

Na bale chodzę często, ale nie ustalam terminu – po prostu jest tak, jak wyjdzie. Nie jestem w stanie opuścić Balu Akademickiego, bo na nim zbiera się niema-

Zdjęcia: ARC (3), WIB (1)

ła liczba znajomych z aktualnych studiów, a także z czasów nauki w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie. Poza tym zaznałem już atmosfery niejednego zaolziańskiego balu – m.in. w Gródku, Wędryni... I muszę przyznać, że zawsze i wszędzie bardzo dobrze się bawiłem. Szczególnie mile i chętnie wspominał bal w Grodziszczu. Każdej jego edycji towarzyszyła specyficzna i jedyna w swoim rodzaju atmosfera.

Coroczną tradycją stał się też dla mnie udział na balu w Kocobędzu – tam mają naprawdę fajną muzykę, dobre „piekło” i ładne dziewczyny.

AGATA RZYMAN, SUCHA GÓRKA

Byłam co roku na balu medycznym w Brnie, bo tam studuję. To mój pierwszy bal w sezonie, a w zasadzie przed sezonem, bo organizowany jest już w październiku. 26 grudnia obowiązkowo bawię się na Balu Akademickim. Chodziłam też na bal Gimnazjum Polskiego (nie tylko wtedy, kiedy byłam jego uczennicą), bal organizowany przez Miejsce

Koło PZKO w Suchoj Górze, bal młodzieżowy w Błędowicach, a także bal szkolny w Suchoj Górze. Jakież są powody takiego, a nie innego wyboru? Bal medyczny, a konkretnie stomatologiczny, wybrałam po raz pierwszy dlatego, że chciałam poznać ludzi, z którymi miałam studiować. Jest to też trochę inna impreza aniżeli te znane nam na Zaolziu. „Akademik” wybieram, bo organizowany jest przez SAJ i mam okazję spotkać na nim znajomych z „Gimpla”, których widuję bardzo rzadko, a z którymi chodziłam do klasy.

Bale organizowane w Suchoj Górze odwiedzam z tej racji, że właśnie w Suchoj mieszkam. Wcześniej tańczyłam też w „Suszanach”, więc występowałam na nich z programem i zostawialiśmy już do końca.

(wib)

Zaolziańskie zespoły balują na sto dwa

Karnawał to dla zaolziańskich zespołów okazja do zaprezentowania swoich programów balowych. Nie ma chyba balu – szkolnego, firmowego czy koła PZKO, żeby nie można na nim było podziwiać ich tanecznych popisów. Zespoły prezentują nie tylko tańce standardowe lub latynoamerykańskie, ale też różne zabawne scenki, a nawet tańce ludowe czy polskie tańce narodowe.

Jako pierwszy mógł się w aktualnym sezonie balowym zaprezentować zespół „Olza”. Stało się tak na Balu Akademickim, organizowanym przez Sekcję Akademicką Jedność Tradycyjnie w trzynieckim Domu Kultury „Trisia”. – „Olza” zawsze przygotowywała swój program balowy, ale teraz tańczymy na balach po trzyletniej przerwie – mówi kierownik artystyczny zespołu, Roman Kulhanek. – Stało się tak z powodu przygotowań do jubileuszu zespołu, które pochłonęły nam sporo czasu. Ale w tym roku postanowiliśmy znowu zaprezentować się na balach. Nie możemy przecież zawieść naszych sympatyków...

„Olza” prezentuje tym razem na balach poloneza, który pojawił się już w programie koncertu jubileuszowego, a także walczyka. Autorem choreografii do walca wiedeńskiego jest Roman Kulhanek, do poloneza zaś Magorzata Borowiec z Warszawy. – Z Małgosią poznaliśmy się na warsztatach tanecznych w Koszęcinie, w siedzibie zespołu „Śląsk”, i od razu przypadliśmy sobie do gustu. Od tego czasu współpracujemy – mówi nam szef artystyczny „Olzy”. Dodaje, że zespół na razie czeka na oferty od organizatorów balów.

– Wierzę, że będziemy mogli nasz program przedstawić na kilku balach – dodaje Kulhanek.

Od siedmiu już lat swój program balowy przygotowuje Zespół Regionalny „Błędowice”, działający przy Miejscowym Kole PZKO w Hawierzowie-Błędowicach. Zespół prowadzi m.in. Dagmar Owczarzy, była tancerka „Olzy”. – To właśnie w tym zespole mogłam na przełomie w latach 80. ubiegłego wieku po raz pierwszy tańczyć w programie balowym, który przygotowywali ówcześni mistrzowie Czechosłowacji, „olzianie” Bronka i Grzegorz Wałachowie – wspomina Dagmar Owczarzy. – To było coś zupełnie innego, niż tańce ludowe. Do dziś korzystam z tamtych doświadczeń.

Szefowa „Błędowic” opowiada, że program balowy „Błędowic” składa się z trzech części w różnych stylach i kostiumach. – Rozpoczynamy uroczyste, „Marszem Radeckiego” w białych sukniach i czarnych frakach. Są też tańce klasyczne, współczesne, a także sceniczne, na przykład scenka „Bal wampirów”. Muszę też podkreślić, że przy tworzeniu programu pomagają mi bardzo starsi tancerze naszego zespołu – mówi szefowa „Błędowic”. W najbliższym

Zespół „Olza” przedstawił swój nowy program balowy po raz pierwszy na Balu Akademickim w Trzynieckim Domu Kultury.

czasie zespół będzie zapracowany – w karnawale zatańczy na dziewięciu balach, m.in. na imprezie Gimnazjum Polskiego, która odbędzie się w trzynieckiej „Trisii” 22 lutego, na balach w Olbrachcicach, Dąbrowie, na Kościelcu czy na Błędowickich Ostatkach.

Zespół „Śmiłowianie”, działający przy MK PZKO w Śmiłowicach, chociaż działa dopiero od 2,5 roku, rozpoczyna swój trzeci już sezon balowy. Na ten aktualny przygotował tańce standardowe, polkę oraz wiązanek tańców latynoamerykań-

skich. – Przed rokiem wystąpiliśmy na aż 11 balach, w tym roku będzie ich 12 – informuje szef zespołu, Andrzej Kraina. – Po raz pierwszy zatańczymy 15 stycznia w Boguminie. Potem będą m.in. Hyrczawa, Niebory, Trzyniec, a otrzymaliśmy zaproszenie także z Polski.

„Bystrzyca” przygotowała na karnawał mazura i poloneza. – Będzie też niespodzianka, ale nie zdradzę, jaki to taniec, by nie zapeszyć – śmieje się kierowniczka zespołu, Ewa Nemec. – Tańczymy na cztery, najwyżej sześć par. Zatańczymy

w tym roku na siedmiu imprezach, m.in. w Bystrzycy, Gródku, a także na balu organizowanym w Jabłonkowie przez kapelę „Nowina”.

„Suszenie” z Suchej Górnjej przygotowali tym razem na karnawał program na ludowo. – W Domu Robotniczym, w którym, odbywają się nasze próby, trwa remont kapitalny. Dlatego pomyśleliśmy o tańcach, które moglibyśmy wykorzystać później w klasycznym programie – wyjaśnia kierowniczka zespołu, Barbara Mračna. – Są zatem głównie tańce rozbarskie oraz słowackie: zemplńskie i myjawske. Zatańczymy je, na przykład, na Balu Śląskim na Kościelcu, na balu kopalni „ČSM” oraz na szkolnych balach w Suchej Górnjej i Stonawie. Wyjedziemy też do Opawy...

Z kolei zespół taneczny „Rytmik” z Jabłonkowa nie musi szykować specjalnego programu balowego, zajmuje się bowiem tańcem nowoczesnym na co dzień. – Wyjedziemy w teren z tańcami nowoczesnymi oraz mieszanką „latino”. Zaproszeń mamy sporo, nie będziemy więc podczas karnawału próżnować – zapewniła nas członkini kierownictwa „Rytmika”, Renata Staszowska.

(kor)

Tak bawili się nasi przodkowie

Mięsopust, zwany z obca karnawałem, który trwa do wtorku przed Środą Popielcową, rozpoczął się nad Olzą zawsze w dzień po święcie Trzech Króli. Jak pisze w swojej książce „Doroczne zwyczaje i obrzędy na Śląsku Cieszyńskim” etnograf Jan Szymik, okres ten „należy do grupy szczególnie bogatych dorocznych zwyczajów i obrzędów ludowych”.

– Zabawa od dawien dawna stanowi element składowy śląskiego obyczaju – pisze Szymik. – Ludzie wprawdzie bawili się przez cały rok, ale szczególne nasilenie zabaw tanecznych przypadało u nas zawsze na okres karnawału. Zwykle pociągówki, ale też bardziej lub mniej paradne czy wręcz ekskluzywne bale w tym czasie urządzały różne grupy, organizacje czy instytucje. Do tradycyjnych na Śląsku Cieszyńskim od przełomu XIX i XX wieku należą bale szkolne urządzone przez Macierz Szkolną lub Rodzinę Opiekunczą i podobne organizacje związane ze szkołami. Akademicy zaś urządzały swój własny bal. (...)

Były, względnie są, bale urządzone przez strażaków, górników, hutników, kolejarzy, kupców, rzemieślników, rolników, związki i towarzystwa kulturalno-oświatowe, kluby sportowe, kluby kobiet, związki myśliwych, lekarzy i pielęgniarek, a nawet partie polityczne.

Jan Szymik dodaje, że zabawy lub bale miały zawsze na celu – oprócz zabawienia się we własnym branzowym gronie – pozyskanie pieniędzy na działalność zarządzających je organizacji. – Z tego powodu chętnie i mile witano każdego, kto przybył na bal, który zresztą szeroko zawsze rozpropagowywano nie tylko za pomocą afiszy i ogłoszeń w miejscowej prasie, ale również za pośrednictwem zaproszeń wręczanych osobiście lub wysyłanych pocztą. Sposób ten praktykowano u nas już na długo przed I wojną światową – podkreśla etnograf. – Dary na bal bywały pieniężne, ale też często w postaci mąki, cukru, masła, jaj, twarogu, maku i tym podobnych rzeczy oraz przedmiotów do wygrania w loterii fantowej, na którą losy po ni-

skiej cenie sprzedaje się już na balu. (...) Urządzenie zabaw tanecznych i bali w okresie mięsopustu ma zatem nie tylko charakter ludyczny, towarzysko-zabawowy, ale znacznie wykracza poza jego ramy.

Bale różniły się i różnią między sobą nie tylko ze względu na to, kto je organizował, ale też z uwagi na przyjęte zwyczaje i tradycje w danej miejscowości. Bywają więc bale monotematyczne (śląskie, góralskie, na których mile widziane są stroje ludowe), jak też bale maskowe, babskie czy „papuciowe”. Czasami zdarzają się też bale pod różnymi hasłami: marynarskie, „na krakowskim rynku”, „u nas w kolonii” czy „starszylachecki”. – Oczywiście, że do takich bali przygotowywano z niemałym wkładem nieodpłatnej pracy odpowiednią, nieraz dość kosztowną dekorację sali balowej oraz bufetów – pisze Szymik. – Wszystko to robiono w celu przyciągnięcia jak największej liczby „balowiczów”. Na niektórych balach były też stosowane programy kulturalne, jak np. popisy śpiewu

solowego czy tańców nowoczesnych lub baletu. (...) Bal był i jest stosowną okazją do wprowadzenia przez rodziców dorastającej córki do towarzystwa, niejedna panna czy już później pani często wspomina swój pierwszy bal...

Szymik wspomina też o ostatkach, które kończą mięsopust (nie-dziela, poniedziałek i wtorek przed Środą Popielcową). – W ostatki tradycyjnie jadano dużo i tłusto, nie odmawiając sobie ostrzejszych trunków – zaznacza Szymik. – Jadano przede wszystkim wieprzowinę przyrządzaną najróżniejszymi, nawet wymyślnymi sposobami, i chyba nie było domu, w którym by brakowało w te dni „kreplików” – pączków z powidłami czy marmoladą. W tzw. „lepszych domach” raczono się też chrustem i faworkami, podobnie jak w tłusty czwartek. Śledź, uważany za jadalny wybitnie postny, w ostatki nie był spożywany, a urządzenie, głównie przez młodzież, tzw. „śledziówek”, zapoczątkowano u nas dopiero na przełomie lat 50. i 60. ubiegłego stulecia.

Szymik dodaje, że w tym okresie urządzało się liczne i huczne zabawy oraz bale ostatkowe, często maskowe. – Niejako przywilej w urządzeniu zabawy czy balu na ostatki miały kobiety, różne ich związki, stowarzyszenia czy kluby. Popularnie określano je też babskimi balami. Na takich zabawach nigdy nie ogłaszano białych walców, a kobiety bez żenady i skrępowania przez cały czas trwania takiego balu zapraszały mężczyzn tak do tańca, jak do bufetu na wódkę – pisze Szymik.

Etnograf wspomina, że ostatki kojarzą się też z tzw. „pochowaniami basy”, które zawsze odbywały się o północy. – Wszyscy wówczas udawali płacz, lament i zawodzenie po zmarłym mięsopuście, którego symbolem jest właśnie basetla. Dokładnie o północy cały „kondukt pogrzebowy” opuszczał salę balową, a muzycanci przestawali grać. Kończył się mięsopust, a rozpoczął 40-dniowy Wielki Post – dodaje Szymik.

Opr. (kor)

Nasze balowani!

Ludeckowie Złoci, Trzókł Króli móczy za sobóm, a od tego dnia do Strzody Popielcowej nasi przodkowie organizowali bale, zabawy, zabijaczki, schodzili sie, cieszyli, jedli, pili, tańcowali, śpiewali, aż sie smreki w Beskidach ogibały. W poście sie nie tańcowalo, nie hokało, nie wydziwalo, bo to był grzych. Každy starszy słószny człowiek Wóm to powiy, a ci wiedzieli, co je dobre, a co złe. Gdo tego nie

dodzierzował, pokazował na niego palcami a nazywali niezabogym.

Czasy sie zmiyniły, ludziska sie dzisio bawiom post, nie-post, ale my jyny przypominomy, że balowo sezóna je w miynsopuście, a w tym czasie je miejsce na balowani, kiere je naszóm wielkóm polskóm tradycyjom. Bal to ni ma jakosi piyrso lepszo szarpaczka, ale zabawa, kiero mo swój porzóndek i swoje prawa. Mo w

sobie polóneza, kwiotka, kotyljiony, szumny program, swoje jedzynia, tu też trzeba przisć pieknie obleczony (a nejlepi w stroju ludowym), a ni w piyrszych lepszych lóntach. My to wszystko wiymy i tymu ty nasze bale od Mostów po Bogumin sóm taki zocene. Sóm insze, majóm swojóm kulture. Taki to je aji na Ślónskim Balu, kiery mistrzowianie robióm już 46 roków dycki ze ślónskim je-

dzynim, picim, ze ślónskim śpiywanim i tańcowanim, ze ślónskóm duszóm. Nie wierzicie? Przidźcie w pióntek 21 stycznia o siódmej wieczór do Cierlicka na Kościelec, kaj je przepiekny Dóm Polski Żwirki i Wigury. Kapela bedóm dwie – jedna gro jyny po naszymu (Olza), drugo po naszymu i po światowymu (Smolań, inaczej Pechowcy). Program też je po naszymu, a zrobim go frelki

i gibczocy ze Suchej, kierzi kaj jyny pojezdzi a wszyndzi sie fest podobali. Bedóm też wybory misek (nejszykowniejszych dziełuch), bogato loteryja i insze kumedyje, na kiere Was przepieknie zaproszomy. Kartki z miejscami se możecie kupić w Czeskim Cieszynie, w naszej polski ksiyngarni na ulicy Čapka od 9-12 i 13-17, ale ni w sobote. Nie bedziecie lutować. **Ślónski balownik**

Projekty nadesłane na konkurs na logo Spisu Powszechnego 2011

Projekt nr 1

Projekt nr 3

Projekt nr 6

Projekt nr 7

Projekt nr 8

Projekt nr 2

Projekt nr 4

Projekt nr 5

Projekt nr 9

LEGENDA

Redakcja „Głosu Ludu” oraz komisja konkursowa nie otwierała kopert z danymi autorów pozostałych uczestników konkursu na logo Spisu Powszechnego 2011. Dlatego prezentujemy godła, którymi opatrzyli swoje prace.

1. RYBAK
2. myśl

- 3.

- 4.

5. STAN

- 6.

- 7.

8. Ja.

- 9.

Na Leśnej wznowiono treningi

Treningi wznowili w tym tygodniu drugoligowscy piłkarze Fotbal Trzyniec. Zespół trenerów Lubomíra Luhovego i Patrika Krabca szlifuje formę do wiosennego sezonu pod Jaworowym, ale w planach nie brakuje też zgrupowania w słowackim kurorcie Bardejov. Trzyńczanie zaliczą również czesko-słowacki zimowy turniej Tipsport Cup, którego słowacka część startuje dziś w Żylinie. Podbeskidzki klub zmierzy się na pierwszy ogień z drugoligowym słowackim Liptowskim Mikulaszem. Mecz na sztucznej trawie w żylińskiej dzielnicy Stražov rozpoczyna się o godz. 11.00.

W kadrze Trzyńca brakuje już polskiego obrońcy Marcina Bednarka, z klubem pożegnali się też Tomáš Cihlár, Martin Doležal i Martin Maroš. Do konkurencyjnej Karwiny przeprowadził się z kolei litewski napastnik Tomas Radzinevicius. Do nowych twarzy należą Nigeryjczyk George Kukoya i Słowak Tomáš Mrázek z Nowych Zamków. Obaj powinni zaprezentować się już w dzisiejszym pojedynku z Liptowskim Mikulaszem, podobnie jak testowany z Pilzna obrońca Lukáš Nový. – Sobotni mecz w ramach turnieju Tipsport Cup będzie pierwszym poważnym sprawdzianem formy w nowym roku – powiedział nam trener Trzyńca, Lubomír Lu-

hový. – Siły fizyczne sprawdzimy podczas tygodniowego zgrupowania w Bardejowie. Do słowackiego kurortu wyjeżdżamy zaraz po meczu w Żylinie – dodał słowacki szkoleniowiec przy sterze Trzyńca. Luhový doskonale orientuje się na słowackim podwórku piłkarskim, a więc wybór Bardejova jako bazy kondycyjnej nie był dziełem przypadku. Na zakończenie tygodniowego zgrupowania trzyńczanie zmierzą się w kolejnym meczu Tipsport Cup z mistrzem Słowacji i uczestnikiem Ligi Mistrzów, MŠK Žyliną. – Oprócz Žyliny zagramy w przyszłym tygodniu także z Koszycami, na brak wrażeń piłkarze nie powinni narzekać – podkreślił

Luhový. W pojedynczych meczach sparingowych Trzyniec zmierzy się w lutym m.in. z Piastem Gliwice i Banikiem Ostrawa.

Za sprawdzian generalny przed startem wiosennego sezonu w drugiej lidze posłuży towarzyski mecz z piątoliowym IRP Czeski Cieszyn, zaplanowany na 26 lutego. Dla piłkarzy Czeskiego Cieszyna to niewątpliwie duża nobilitacja, dla Trzyńca z kolei gwarancja, iż będzie to walka prowadzona z zasadami fair play. Nikt bowiem nie chce do rewanżowego sezonu przystępować z nogą w gipsie.

Fotbal Trzyniec na półmetku drugiej ligi plasuje się na ósmej pozycji. Lubomír Luhový przejął zespół w

końcówce jesiennego sezonu, trafiając do podbeskidzkiego klubu w roli menedżera sportowego i głównego szkoleniowca. Jak zapewnił Luhový, współpraca z młodym trenerem Patrikiem Krabcem od początku układała się nad wyraz udanie. Cel przed startem wiosennego sezonu? – Chcemy zaszczyć Trzyńcowi własny styl gry, taki, by przyciągnąć na stadion jak najwięcej kibiców – zdradził Luhový.

AKTUALNA KADRA FOTBAL TRZYNIEC

Bramkarze: Martin Lipčák, Václav Bruk

Obrońcy: Ondřej Buzek, Michael Hupka, Jaroslav Chlebek, Radek Kuděla, Petr Lisický, Daniel Reháč, Lukáš Nový

Pomocnicy: Ondřej Byrtus, Miroslav Ceplák, František Hanus, Petr Joukl, Pavel Malír, Filip Przychko, George Kukoya, Patrik Siegl, Samuel Füzik

Napastnicy: Martin Surynek, Ebus Onuchukwu, Peter Štyvar, Tomáš Mrázek

Trenerzy: Lubomír Luhový, Patrik Krabec

HARMONOGRAM MECZÓW KONTROLNYCH

8. 1. Liptowski Mikulasz – Trzyniec (11.00, Tipsport Cup), 11. 1. Koszyce – Trzyniec (14.00), 15. 1. Žyliná – Trzyniec (11.00, Tipsport Cup), 22. 1. Trenčyn – Trzyniec (13.30, Tipsport Cup), 26. 1. Trzyniec – Frydek-Místek (11.00), 29. 1. Opawa – Trzyniec (11.00), 5. 2. Dubnica – Trzyniec (11.00), 9. 2. Trzyniec – Piast Gliwice (12.00), 12. 2. Trzyniec – Banik Ostrawa (11.00), 16. 2. Trzyniec – Witkowice (15.00), 19. 2. Trzyniec – Dolny Kubin (11.00), 26. 2. Trzyniec – Czeski Cieszyn (10.15).

JANUSZ BITTMAR

Fot. PETR RUBAL

W kadrze Trzyńca brakuje już litewskiego napastnika Tomasza Radzineviciusa (drugi z prawej), który przeszedł do konkurencyjnej Karwiny. Drugi z byłych pierwszoligowców – Peter Štyvar (pierwszy z lewej) pozostaje pod Jaworowym.

To były magiczne grand derby

II LIGA HOKEJA

Takiej widowni pozazdrościć mogą nawet kluby w ekstralidze. Przeszło pięć tysięcy widzów obejrzało szlagier 29. kolejki II ligi hokeja na lodzie pomiędzy Hawierzowem a Orłową. Atmosfera na hawierzowskim stadionie przypominała najlepsze czasy ekstraligowego hokeja w tym mieście, kiedy to ówczesne Pantery walczyły w sąsiedzkich derbach z Witkowicami, Trzyńcem czy Opawą. – Teraz było równie pięknie – powiedział po wygranym 1:0 meczu z Orłową Martin Potočný, napastnik Hawierzowa i zarazem też menedżer sportowy drużyny. – Chciałbym podziękować wszystkim kibicom za wspaniałą oprawę derbów.

Gola na wagę trzech punktów zdobył w derbach Michal Štefek, który w 41. minucie we własnym osłabieniu wbił zimny kulek na głowy orłowskich hokeistów. Na wstępie całej kluczowej akcji był błąd orłowskich obrońców, strata krążka i przytomna interwencja innego z hawierzowskich napastników, Víta Štránskiego. Štefek znalazł się sam na sam z bramkarzem

Židkiem, nie spanikował, trafiając w okienko orłowskiej bramki. Mecz derbowy był najlepszą reklamą dla grupy wschodniej II ligi hokeja, która w tym sezonie oferuje kibicom wiele niezapomnianych wrażeń. – Poziom rozgrywek oceniam bardzo wysoko, sporo się dzieje nie tylko w czołowych rejonach tabeli – stwierdził David Moravec, napastnik HC Orłowa, który swoją bogatą karierę zamierza

zakończyć właśnie w tym zaolziańskim zespole. – Przegraliśmy po walce, zabrakło nam lepszej skuteczności pod bramką Hawierzowa – ocenił Moravec. Murem nie do przebiccia był Lukáš Daneček. Hawierzowski golkipier grający na zasadach zmiennych startów tak w ekstraligowym Trzyńcu, jak i Hawierzowie, był pierwszoplanową postacią derbów.

Obie nasze drugoligowe drużyny

od początku sezonu grają w górnych strefach tabeli, gdzie króluje Szumperk. Hawierzowianie z drugiego miejsca tracą do lidera osiem punktów, trzecia w tabeli Orłowa punktów czternaście. Właśnie z prowadzącym Szumperkiem zmierzą się orłowianie w dzisiejszym meczu zaplanowanym na godz. 17.00 w orłowskiej hali.

HAWIERZÓW ORŁOWA 1:0

Tercje: 0:0, 0:0, 1:0. Bramka i asysta: 41. Štefek (Štránský). Hawierzów: L. Daneček – Vydra, L. Zientek, Krisl, Machálek, Balčík, Jurčík, Jindřich, M. Zientek – Maruna, Najdek, Klimša, Štránský, Potočný, Štefek, Pavlas, Říčka, J. Daneček, Brezani, Pechanec, Mach. Orłowa: Židek – Tomis, Samiec, Grygar, Mikšan, Blatoň, Studený, Urbánek, Škatula, Holuša, Galgonek, Moravec, Galvas, Valchař, Štefánka, Ivan, Javín, Vnenk, Luka, Sznappa, Hegegy.

Lokaty: 1. Szumperk 68, 2. Hawierzów 60, 3. Orłowa 54. Dziś: Orłowa – Szumperk i Nowy Jiczyn – Hawierzów (17.00). (jb)

Fot. hc-havirov

Lukáš Daneček był murem nie do przebiccia.

W SKRÓCIE

JUTRO HUTNICZE DERBY. W trzynieckiej Werk Arenie rozegrany zostanie jutro szlagier Tipsport Ekstraligi pomiędzy zespołami HC Stalownicy Trzyniec a HC Witkowice. W ostatniej wzajemnej konfrontacji ze zwycięstwem 3:2 cieszyli się hokeiści z Ostrawy. Niedzielny mecz w Trzyńcu rozpoczyna się o godz. 17.00 i wszystko wskazuje na to, że stadion wyprzedany będzie do ostatniego miejsca. * * *

CZESI Z PORTUGALIA DZIŚ W KARWINIE. Dziś w hali Banika Karwina rozegrany zostanie towarzyski mecz w piłce ręcznej pomiędzy reprezentacją RC „B” a drużyną narodową Portugalii. Pojedynek rozpoczyna się na karwińskim parkiecie już o godz. 9.50. W barwach RC pojawi się w meczu trójka szczytników Banika Karwina – Petrovský, Požárek i Vančo. * * *

TURNIJCZTERECHSKOCZNI: NAJLEPSZY MORGENSTERN. Thomas Morgenstern zdominował 59. Turniej Czterech Skoczni. W ostatnich zawodach cyklu, rozgrywanych na skoczni Paula Ausselaitnera, Austriak zajął co prawda drugą pozycję za Tomem Hilde, ale z ogromną przewagą w klasyfikacji generalnej wygrał cały TCS. Miejsca na podium w klasyfikacji generalnej nie utrzymał Adam Małysz, który w konkursie w Bischofshofen zajął dopiero 10. pozycję. * * *

WALKA ADAMEK-KLICZKO WE WROCŁAWIU. Tomasz Adamek zmierzy się z Władimirem Kliczką we wrześniu na stadionie we Wrocławiu. Stawką pojedynku będą mistrzowskie pasy WBO i IBF. Trwają negocjacje dotyczące przeciwnika, w którym Adamek ma stanąć do walki 16 kwietnia w Katowicach. Jednocześnie Ziggy Rozalski, menedżer Adamka, prowadził intensywne negocjacje z obozem braci Kliczko. – Doszliśmy do porozumienia, bardzo jesteśmy zadowoleni z oferty, którą nam przedstawiono. We wrześniu stoczę walkę na stadionie we Wrocławiu z Władimirem Kliczko. Bardzo się cieszę, bo właśnie spełnią się moje bokserkie marzenia – powiedział „Góral”. * * *

ZNÓW PRZEGRALI Z TREN-TINO. Siatkarze PGE Skry Bełchatów przegrali na wyjeździe 1:3 (23:25, 23:25, 25:21, 16:25) z Trentino BetClic w swoim piątym meczu w grupie D Ligi Mistrzów. Bełchatowianie przed środowym starciem mieli już zapewniony awans do kolejnej fazy rozgrywek LM. Był to już trzeci w tym sezonie mecz PGE Skry z Trentino. W listopadzie w pierwszym spotkaniu w Lidze Mistrzów bełchatowianie wygrali w Łodzi 3:0. Włoska ekipa zrewanżowała się pod koniec grudnia, gdy w katarskiej Dausze pokonała mistrzów Polski 3:1 w finale klubowych mistrzostw świata. Takim samym rezultatem zakończył się środowy mecz. * * *

GORTAT NA TARCZY. Marcin Gortat zdobył 12 punktów, ale jego zespół Phoenix Suns przegrał we własnej hali z Los Angeles Lakers 95:99. Jedyński polski koszykarz w NBA po raz pierwszy rozpoczął spotkanie w pierwszej piątce „Słońca”, a na parkiecie przebywał aż 35 minut. Łodzianin przeszedł do Suns z Orlando Magic tuż przed Bożym Narodzeniem. W nowym zespole rozegrał już siedem meczów. (jb)

SOBOTA 8 stycznia

TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) 6.35 Moi przyjaciele - Tygrysi i Kubuś 7.00 Czarodziej z Waverly Place 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Ziarno 8.35 Domislowe bajki 8.40 Program ochrony księżniczek 10.15 Stawka większa niż życie 11.15 Wypasiona zima 11.25 Hotel Pod Żyrafą i Nosorożcem (s.) 12.15 Okazja 13.00 Wiadomości 13.10 Komisarz Rex (s.) 14.10 Córka Russellów (s.) 15.50 Puchar Świata w Harrachowie 16.50 Teleexpress 17.05 Puchar Świata w Harrachowie 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Smerfy 19.30 Wiadomości 20.00 Rajd Dakar 20.15 Gala Mistrzów Sportu 22.15 Atak na posterunek 13 (film kop.) 0.15 Mroczne miasto (film USA) 2.0 Samuraj zmierzchu.

TVP 2

6.10 Dla przyszłości 6.45 Człowiek wśród ludzi 7.15 Flinstonowie 7.50 Czarna strzała 8.55 M jak miłość (s.) 9.50 Barwy szczęścia (s.) 10.50 Licencja na wychowanie (s.) 11.55 Wojciech Cejrowski boso przez świat 12.25 Smaki czasu z Karolem Okrasą 12.55 Hrabia Monte Christo 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 U fryzjera (s.) 15.10 Słowo na niedzielę 15.15 Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme 16.55 Prawie jak żywe (dok. bryt.) 18.00 Panorama 19.00 Sylwester z Dwójką 2010 20.05 XII Mazurska Noc Kabaretowa - Mrągowo 2010 22.05 Mechanik - Czas zemsty (film kop.) 23.45 Krwawy ring (film USA) 1.15 Turbulencja II - strach przed laniem.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.13 Przegląd prasy 6.25 Eurośledzi 6.49 Info poranek 7.45 Serial obyczajowy 8.20 Narciarski weekend 8.45 Serial animowany 9.13 Infonuta 9.43 Przegląd prasy 10.18 Info poranek 11.01 Reportaż TVP Info 12.00 Eurośledzi 13.00 Telenowyny 14.02 Raport z Polski ekstra 15.00 Było, nie minęło 16.00 Studio Wschód 17.00 Sekrety sukcesu 18.00 Program rozrywkowy 18.30 Aktualności 19.25 Warmia i Mazury na zimę 20.00 Newsroom 21.00 Telekurier extra 23.20 Rajd Dakar 2011 23.50 Obrazowanie, czyli rewolucja w medycynie 0.44 Studio Wschód.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Kudłaty i Scooby Doo na tropie 8.15 Magiczne pałeczki (film kop.) 10.15 Ewa gotuje 10.45 Szpilki na Giewoncie (s.) 11.45 Hotel 52 (s.) 12.45 Jej Szerokość Afrodyta (komedia USA) 13.45 Dom nie do poznania 14.45 Się kręci 15.45 Bardzo długa podróż poślubna (komedia USA) 17.45 Światowe rekordy Guinnessa 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Ludzie Chudego (s.) 22.00 Biali nie potrafią skakać (film USA) 0.35 Rytuał (film USA).

TVC 1

6.10 Babar 6.35 Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) 7.00 Tajemnice antycznego Rzymu 7.30 Mądrośnoś 7.45 Podróż w kosmos 7.55 Svein i szczur (film duń.) 9.05 Wiadomości dla dzieci 9.25 Labirynt 9.55 Człowiek ze Wschodu (film wł.) 12.00 Tydzień w regionach 12.30 Auto Moto Revue 13.00 Pogotowie kulinarne 13.30 Pocałunek poproszę (film fr.) 15.10 Przyjaciółki (s.) 16.10 Zawodowcy (s.) 17.00 Chłopa w akcji (mag.) 17.30 Taksówka 17.55 Talk-show Jana Krausa 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Bawimy się z imitatorami 21.00 Wszystko zostaje w rodzinie (film br.) 22.45 Chaos (film USA-kan.) 0.35 Californication (s.) 1.05 13. komnata Dany Zatópkovej.

TVC 2

6.05 Ostatnia walka Goringa (dok.) 7.00 Most nad Złotymi Wrotami (dok.) 8.00 Kultura.cz (mag.) 8.30 Panorama 9.10 Magazyn chrześcijański 9.40 Żegnaj, Słońce (dok.) 10.35 Game Page (mag.) 11.05 Meduza 11.35 Sabotaż (mag.) 12.05 Film-kompas (mag.) 12.35 Muzyczna wizytówka 13.10 Dziennik lektur 13.25 Świat książek 13.55 Cudowna planeta: Oceany (cykl dok.) 14.50 Życie na wybrzeżu 15.40 Hołubiony intruz (dok.) 16.10 Historie domów 16.40 Poszukiwania sztuki 17.00 Zawrośnięcia serca (film fr.) 18.45 O języku czeskim 19.00 Terra musica (mag.) 19.30 Kultura.cz 20.00 Smetana Gala (retransmisja koncertu) 21.30 Piękne miasta 21.55 Nagroda Jindřicha Chalupceckiego 22.50 Szczęśliwa mila (film austral.) 0.35 Na pływalni z Petrem Novotnym 1.00 Fenomen Carpenters.

NOVA

6.40 Roary: wyścigowy samochódzik (s. anim.) 7.05 3-2-1 pingwiny! (s. anim.) 7.30 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.55 Królowa Śniegu (bajka) 9.35 Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) 10.05 Dwaj zgrzyliwi tetrycy (film USA) 12.05 Dzwoni do TV Nova 12.30 Wczoraj była niedziela (film czes.) 14.10 Wiosła w dłoń (film USA) 16.00 Kosmiczni kowboje (film USA) 18.25 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości 20.00 Mr & Mrs Smith (film USA) 22.10 Węże w samolocie (film USA) 0.00 Apokalipsa androidów (film USA-kan.) 2.25 Dzwoni do TV Nova.

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.30 Wiadomości kryminalne 6.45 VIP wiadomości 7.05 Magazyn kulinarny 7.35 Klub przyjaciół Myszk Miki (s. anim.) 8.00 M.A.S.H. (s.) 9.00 Salon samochodowy 10.00 Jeden z milionów (dok.) 10.55 M.A.S.H. (s.) 11.50 Świry (s.) 12.40 Gdyby Słońce było Bogiem (film USA) 14.20 Dennis rozrabiaka (film USA) 16.10 Julie Lescaut (s.) 18.00 Jak zbudować marzenie 18.55 Wiadomości 20.00 Przyjęty (film USA) 21.55 Nagła śmierć (film USA) 0.00 Figiel (film USA).

NIEDZIELA 9 stycznia

TVP 1

6.00 Dla przyszłości 6.30 Dziesięcioro przykazań - opowieści dla dzieci 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.30 Smerfy 9.00 Awantura o Basię 10.20 Doręczyciel (s.) 11.10 Gwiezdny karnawał Jedynki 11.40 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.40 Wiadomości 12.55 Komisarz Rex (s.) 13.50 Puchar Świata w Harrachowie 15.55 Gala Mistrzów Sportu 16.15 Historia Chopina 16.50 Rajd Dakar 17.00 Teleexpress 17.20 Kronika Pucharu Świata 17.30 Ojciec Mateusz (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Chip i Dale 19.30 Wiadomości 20.20 Blondynka (s.) 21.20 Wróc do mnie (film USA) 23.25 Historia Wendella Bakera (film USA) 1.10 Wielcy wodzowie.

TVP 2

6.25 Natura się o(d)placa 6.55 M jak miłość (s.) 7.50 Barwy szczęścia (s.) 9.00 XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 9.40 Czarodziej (komedia USA) 11.35 XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 12.15 Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme 13.40 XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 14.05 Familiada (teleturniej) 14.35 Panorama 14.45 XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 16.15 Na dobre i na złe (s.)

17.15 XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 18.00 Panorama 18.40 Tak to leciało! 19.45 XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 20.25 Turbulencja II - strach przed laniem 0.15 Kocham kino 0.45 Od słowa do słowa.

TV KATOWICE

7.00 Za kulisami PRL 7.45 To brzmi... 8.20 Narciarski weekend 8.45 Serial animowany 9.00 Podróż z barometrem 10.00 Gdzie diabeł nie może... (mag.) 11.00 Teleplotki 13.00 Medycyna niekonwencjonalna 13.15 Ekonomia z ludzką twarzą 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.00 Elementarz mam 15.15 Info jazda 16.00 Teleplotki 17.00 Londyńczycy 18.00 Magazyn chrześcijański 18.30 Aktualności 19.20 Śląski koncert życzeń 20.00 Listy gończe 20.52 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 23.04 Sportowa niedziela 23.25 Rajd Dakar 2011 0.01 Za kulisami PRL 0.30 Falender - opowieść intymna 1.25 Listy gończe.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Kudłaty i Scooby Doo na tropie 7.40 Kaczor Donald przedstawia 8.15 Scooby Doo, gdzie jesteś? 8.45 Gumisie (s. anim.) 9.45 Kacze opowieści (s.) 10.45 Daleko jeszcze? (film kop.) 12.45 Czarne perły (film USA) 14.45 Wychować Waylona 16.45 Rodzina zastępcza plus 17.45 7420 Milion od zaraz 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.00 Kości (s.) 23.00 Instykt mordercy (film USA) 0.00 Paparazzi (film USA).

TVC 1

6.05 Jeża skórka 6.45 Trojaczki 7.15 Wszystkie poranki świata: Meksyk 7.30 Studio Kolega 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Saturnin (s.) 11.40 Pr. rozrywkowy 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Słowo na niedzielę 13.05 Bajka na życzenie 14.10 Córka aptekarza (s.) 14.35 Nadzieja (film czes.) 16.05 Retro (mag.) 16.35 TVC Ekstra 17.00 Hobby naszych czasów 17.30 List od Ciebie 18.25 Etykieta 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Karuzela (film czes.) 21.15 168 godzin (pr. publ.) 21.45 Niepodpisany guzik (film czes.) 23.20 TVC Ekstra 23.45 Małe rodzinne morderstwa (s.) 1.25 Wszystko-party.

TVC 2

6.05 Czy je chcecie? 6.10 Magazyn religijny 6.35 Dusza Europy 7.05 Kolory życia (mag.) 8.00 Kultura.cz (mag.) 8.30 Panorama 9.10 Poszukiwania czasu utraconego 9.35 Żyjemy z wiarą 10.35 Skarby świata (cykl dok.) 10.50 Asyż (dok.) 11.05 Dołącz do nas 11.15 Nie poddawaj się 11.35 Chcecie mnie? 11.50 Macie mnie! 12.10 Magazyn folklorystyczny 12.35 Nasza wieś 12.55 Królestwo dzikiej natury 13.25 Kamera w podróży 14.20 Mity i fakty historii: Poszukiwanie rajów na ziemi 15.15 Gdzie mieszkali królowi 15.35 Świat sztuki Życiorys Jeta Li 16.25 Film o filmie „Dowód osobisty” 16.40 Magazyn religijny 17.10 Cztery z Nowego Jorku: Mniej znaczy więcej 17.40 Wiadomość od VI. Miśka 18.00 Intolerancja 18.30 Teatr żyje! (mag.) 19.00 Ta nasza kapela 19.30 Kultura.cz 20.00 Piekło nazywane Alcatraz (dok.) 20.50 Na pływalni z Bjornem Borgiem 21.20 Dziewczeta z Saint-Cyr (film kop.) 23.15 Reporterzy (s.) 0.15 Świat sztuki Życiorys Jeta Li 1.05 Meduza.

NOVA

6.15 Roary - samochodzik wyścigowy (s. anim.) 6.30 Spiderman (s. anim.) 6.55 Baby Looney Tunes (s. anim.) 7.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.40 Skippy (s.) 8.10 Dziedzic maski (film USA-niem.) 9.55 Spra-

wa martwego mężczyzny (film czes.) 11.40 Fortuna - weekend czempionów 2011 12.05 Podwójne wesele (film USA) 13.40 Ja, szpieg (film USA) 15.30 Chrzczyny (film czes.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.40 Aniołki Charliego (film USA-niem.) 19.30 Wiadomości, 20.00 Klik: I robisz, co chcesz (film USA) 22.05 Odpryski 22.30 Desperado (film USA-meks.) 0.20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 1.50 Pociąg śmierci (film USA).

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.30 Wiadomości kryminalne 6.45 VIP wiadomości 7.05 Magazyn kulinarny 7.35 Klub przyjaciół Myszk Miki (s. anim.) 8.00 M.A.S.H. (s.) 8.30 Ludzie Hitlera (s. dok.) 9.30 Świat 2011 10.00 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia (pr. dys.) 11.40 Poradnik domowy 12.40 Dziewczyna, która przeżyła wściekłą złą (dok.) 13.30 Rosemary & Thyme (s.) 14.25 Bez pamięci (film USA) 16.10 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości 19.50 VIP wiadomości 20.00 Siostry (film USA) 22.30 Goło i wesoło (film br.) 0.15 Wszystkie właściwe posunięcia (film USA).

PONIEDZIAŁEK 10 stycznia

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.05 Polityka przy kawie 8.20 Do przerwy 0.1 8.50 Program ochrony księżniczek 10.25 Buli 11.35 Boże Narodzenie w Kościele grekokatolickim 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.40 Świry (s.) 13.40 Plebania (s.) 14.10 Klan (s.) 14.45 Smaki polskie 15.00 Wiadomości 15.15 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.50 Moda na sukces (s.) 16.40 Cielownik 17.00 Teleexpress 17.30 Plebania (s.) 17.55 Klan (s.) 18.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.05 Przygody rozbójnika Rumcajsa 19.10 Bajki z mchu i paproci 19.30 Wiadomości 20.25 Bananowy doktor (komedia USA) 21.25 Zagubieni (s.) 23.10 Mistrzowie horroru 0.20 Kopignaty.

TVP 2

6.05 Świat Józefa 7.05 Z Ziemi Piastowskiej 7.30 Na dobre i na złe (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.50 Aleja gwiazd 11.15 Familiada (teleturniej) 11.50 Potrzebna od zaraz 12.15 Anna Dymna spotkajmy się 12.50 Pytając o Boga 13.20 9. Mazurska Noc Kabaretowa 14.25 Święta wojna 15.00 Na dobre i na złe (s.) 16.00 Panorama 16.30 Tancerze 17.25 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 18.00 Panorama 18.40 Gorący temat 19.00 Licencja na wychowanie (s.) 19.35 Sąsiedzi (s.) 20.10 Barwy szczęścia (s.) 20.45 M jak miłość (s.) 21.50 Tomasz Lis na żywo 22.55 Zabójcze umysły (film USA) 23.45 Oszustwa i kłamstwa (film kop.) 1.20 Zaginiony świat komunizmu (dok. bryt.).

TV KATOWICE

6.12 Info poranek 6.23 Info traffic 6.42 Info poranek 8.03 Gość poranka 10.12 Biznes otwarcie dnia 10.50 Gość poranka 12.17 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.00 Serwis info 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 17.00 Schlesien Journal 17.25 TV Katowice zaprasza 17.45 Forum regionu 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 19.15 Po bandzie 20.10 Minęła 20-ta 21.06 Telekurier 21.45 Aktualności 22.17 Info dziennik 23.48 Sportowy wieczór 0.06 Dakar - podsumowanie 0.39 Atijat, pierwsza żona 1.40 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.00 Śnieżny bałwanek Mroziak 9.10 Miodowe lata (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Mamuški (s.) 12.00 Rodzina

zastępcza plus 13.00 Niania (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Gotowe na wszystko 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Dłaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Szklana pułapka II (film USA) 22.45 Pazury tygrysa III (film kanad.) 0.45 Na każde wezwanie.

TVC 1

5.59 Dzień dobry 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Pszczółka Maja (s. anim.) 9.30 Doktor Quinn (s.) 10.20 Zauroczenie (s.) 11.15 O skarb Agnieszki Czeskiej 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 15.00 Planeta YO 16.30 AZ-kwiz 17.00 Czarne owce 17.30 Wiadomości 17.45 Szpital na peryferiach (s.) 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Żandarmskie humoreski (s.) 21.20 Reporterzy TVC (pr. publ.) 22.05 Podróż po Majorce 22.35 Na tropie (mag.) 23.00 TVC Live: Aneta Langerová 0.05 Pr. dyskusyjny Michaeli Jálkovej 0.50 Pogotowie kulinarne 1.20 Film o filmie „Więzy”.

TVC 2

5.55 Obcokrajowcy u nas 6.25 Magazyn folklorystyczny 6.55 Dołącz się 7.05 Nie poddawaj się 7.30 Świat książek 8.00 Kapusta (j. ros.) 8.30 Panorama 9.10 Czechosłowacki tygodnik filmowy 9.30 Osobistość w Dwójce 9.35 Akademia telewizyjna - Historia 9.40 Białe miejsca 10.00 Alfabet komunistycznych zbrodni 10.20 Klejnoty najcenniejsze 10.45 Czechosłowacki tygodnik filmowy 11.00 Poszukiwania rajów na ziemi 12.00 Stan Getz z zespołem 12.40 Zaproszenie do Dwójki 12.55 Klucz (mag.) 13.30 Akademia telewizyjna - Historia 16.00 Bitwa w Ardenach (dok.) 16.55 Obcokrajowcy u nas: Przybyli z Kaukazu 17.30 Historie domów 17.55 Folklorika (mag.) 18.25 Game Page (mag.) 18.55 Tak, panie premierze (s.) 19.30 Wiadomości w czes. j. migowym 19.40 Osobistość w Dwójce 19.45 Zaproszenie do Dwójki 20.00 Kultura z Dwójką 20.20 Pierwsza wojna światowa w kolorze (s. dok.) 21.10 Nieznani bohaterowie 21.40 Historie.cs 22.40 Kiedyś w sierpniu (film niem.) 0.10 Al Foster Quintet: Live 1.05 Andy Warhol: Silver Factory.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Katastrofa lotu nr 19 (film USA) 11.05 Tescoma ze smakiem 11.20 Linsen i spółka (s.) 12.10 Detektyw Monk (s.) 13.00 Superman (s.) 13.50 Siostrzyczki (s.) 14.20 Gwiezdne wrota: Atlantyda (s.) 15.10 Kobra 11 (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.40 Dowody zbrodni (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.00 Dowody zbrodni (s.) 21.00 Weekend (mag.) 21.40 Mr GS (talk-show) 22.15 Agenci NCIS (s.) 23.05 Policyjna opowieść II (film hongkoń.) 1.00 69 rozkoszy dla śmiertelników (s.).

PRIMA

6.25 Pokemon (s. anim.) 6.55 Wiadomości regionalne 7.05 Fakty Barbory Tacheci 7.20 Magazyn kulinarny 7.50 Wiadomości, wiadomości kryminalne 8.35 VIP wiadomości 9.10 Will & Grace (s.) 9.50 Przyjaciele (s.) 10.15 M.A.S.H. (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Policja Hamburg (s.) 12.40 M.A.S.H. (s.) 13.30 Przyjaciele (s.) 13.55 Will & Grace (s.) 14.20 Babski oddział (s.) 15.15 JAG (s.) 16.10 Morderstwa w Londynie (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.50 Fakty Barbory Tacheci 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości 19.50 VIP wiadomości 20.00 Zimowe przesilenie (film niem.) 22.00 Kości (s.) 22.50 Show Jana Krausa 23.50 Profesjonalistki (s.).

ZYCZENIA

Dnia 7. 1. 2011 obchodzili swój piękny jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego nasi Kochani Rodzice

państwo LIDIA I FRANCISZEK KRÓLICZKOWIE

Z tej okazji dużo zdrowia, samych radosnych dni, szczęścia i pomyślności na dalszej wspólnej drodze życia z całego serca życzą córka, zięć i wnuk.

RK-001

Dnia 7 stycznia obchodziła jubileusz urodzin

pani WŁADYSŁAWA WALUSZCZYK

z Rychwałdu. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i uśmiechu na twarzy do stu lat bez trosk życzą synowie Roman i Bogdan z rodzinami.

RK-252

WSPOMNIENIA

*Co znaczy słowo umarł? Czym jest śmierć?
Podróżą bez biletu, którą każdy ma raz.
Śmierć to jest nieobecność w wielu miejscach naraz.*

9 stycznia minie ósma bolesna rocznica śmierci naszej Nieodżałowanej

HALINY KOWALCZYK

z Trzyńca. Dnia 4 lutego minie również siódma rocznica śmierci

HELENY KUBECZKA

z Orłowej. O chwilę wspomnień prosimy tych, którzy znali i szanowali Ich wielkie życiowe serca. Najbliżsi.

GL-005

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Karate kid (8, 9, godz. 15.00); Poznaj naszą rodzinę (8-10, godz. 17.45); Red (8-10, godz. 20.00); **KARWINA – Ex:** Młyn Habermanna (8, 9, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Żółwik Sammy (8, 9, godz. 15.30, 17.30); Paranormal activity 2 (8, 9, godz. 20.00); Adwokat diabła (10, godz. 17.30, 20.00); **CZ. CIESZYŃ** – **Central:** Red (8, 9, godz. 17.00); Adwokat diabła (8, 9, godz. 19.00); **BYSTRZYCA:** Młyn Habermanna (8, godz. 18.00); **JABŁONKÓW:** The social network (9, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYŃ – Piast:** Opowieści z Narnii (8-10, godz. 15.00, 17.15); Dla niej wszystko (8-10, godz. 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT 24, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

CIERLICKO – MK PZKO Cierlicko-Kościeliec zaprasza w sobotę 15. 1. od godz. 19.00 na Bal Towarzystwa pod RWD do Domu Polskiego Żwirki i Wigury. Do tańca przygrywa „Forum” wraz z Izą Kapias. Bilety zamawiać pod nr. 608 544 411 lub autoleg@volny.cz.

CIERLICKO-STANISŁOWICE – Kluby Kobiet oraz Seniora zapraszają na spotkanie w czwartek 13. 1. o godz. 16.00 do DPŻW na Kościelcu.

MISTRZOWICE – MK PZKO zaprasza za tradycyjny Bal Śląski w piątek 21. 1. w Domu Polskim w Cierlicko-Kościelcu. W programie: kapele: „Smolań” oraz „Olza”, występ zespołu „Suszanie” oraz inne atrakcje. Super zabawa. Miejscówki w księgarni polskiej, Czeski Cieszyn,

Dnia 3 stycznia minęła 9. rocznica śmierci mojej Drogiej Żony

śp. KRYSZTYNY RYBICKIEJ

O chwilę wspomnień prosi mąż Witold.

GL-763

Kto w pamięci i sercach żyje – nie umiera.

Dnia 9. 1. 2011 minie 5. rocznica, kiedy odszedł od nas

śp. ZBYSZEK SZAROWSKI

Wspominają żona, dwaj synowie z rodzinami.

AD-151

*Mysli nasze powracają do chwil,
kiedy byłeś razem z nami.
Tyś nas kochał, my nie zapominamy.*

Dnia 5. 1. 2011 obchodziliby 80. urodziny nasz Drogi Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Krewny

śp. WŁODZIMIERZ SZOSTOK

z Górnej Suchej. Zaś 11. 1. 2011 minie 4. rocznica śmierci. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą żona oraz synowie z rodzinami.

AD-144

ul. Čapka 7, w godz. 9-12, 13-17 (oprócz soboty).

MK PZKO DĄBROWA ORAZ MK PZKO ORŁOWA-PORĘBA – Zapraszają na Tradycyjny bal PZKO 29. 1. o godz. 19.00 do Domu Narodowego w Dąbrowie. Do tańca przygrywa „Combo Music” MK PZKO Poręba, program w wykonaniu zespołu „Błędowanie” MK PZKO Hawierzów-Błędowice. Bilety w cenie 250 kcz (kolacja, kawa, ciastko) można zamawiać pod nr. tel. 596 520 982.

KARWINA – Klub Seniora „Przyjaźń” zaprasza swoich członków na spotkanie w poniedziałek 10. 1. o godz. 17.30 do Domu MK PZKO we Frysztacie.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 11. 1. o godz. 15.30.

LESZNA DOLNA – MK PZKO i Koło Macierzy Szkolnej przy PSP w Trzyńcu zapraszają 25. 2. od godz. 19.00 na tradycyjny bal do Domu PZKO. W programie wystąpi ZPiT „Olza” i ZR „Oldrzychovice”. Do tańca przygrywa Mr Baby. Miejscówki 250 kcz (w cenie kolacja) można rezerwować pod nr. tel. 558

335 723, po godz. 19.00. Sprzedaż miejscówek 8.-9. 2. w godz. 17-19 w Domu PZKO.

ORŁOWA-PORĘBA – Zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków w niedzielę 9. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO na Spotkanie świąteczno-noworoczne. W programie: wspólne śpiewanie kołęd oraz występ chóru mieszanego „Lutnia” MK PZKO w Lutyni Dolnej.

OFERTA PRACY

STACJA SHELL W CZ. CIESZYŃ poszukuje pracownika-kasjera. Kontakt osobisty w godz. 7-9 na stacji. Życiorys obowiązkowy.

GL-007

OFERTY

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770.

GL-780

WYSTAWY

DUŻA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 23. 1. wystawa fotografii Jana Kufy pt. „Kięcerek”. Czynna: po-pt: 9-15.

POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE KARWINA: Wystawy: „Grzeszni ludzie miasta Karwina”; foyer „Wirtualna Karwina”. Czynne: po, śr: 8-17, wt, czw, pt: 8-15.

Uprzejmie informujemy, że stypendia **Fundacji „Semper Polonia”** będą wypłacane w dniach 13-14. 1. 2011 w godz. 12.00-14.00 w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 20. 3. wystawa pt. „Szkolnictwo na Śląsku Cieszyńskim”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie, Robotnicza 14: do 6. 3. wystawa pt. „Czeski teatr kukielkowy – historia i teraźniejszość”; wystawa pt. „Środki płatnicze na Śląsku Cieszyńskim”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka: do 17. 4. wystawa pt. „Polacy na Zaolziu”; stała ekspozycja „Střípky z dějin Karvine”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89: do 20. 2. wystawa pt. „Wózki dziecięce”; stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17;

▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: do 27. 2. wystawa pt. „Z życia owadów”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

GALERIA ZAMKOWA „Chagall” Karwina, Rynek Masaryka: do 14. 2. wystawa „Josef Váchal”. Czynna: po-pt: 10-17, so: 9-14.

CO ZA OLZĄ

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

GALERIA BIELSKA: do 30. 1. wystawa pt. „Fotografia Dzikiej Przyrody 2010”. Czynna po-pt: 8-18, so, nie: 10-18.

SALA WYSTAWOWA Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie, ul. Zamkowa 3, Cieszyn: do 6. 2. wystawa pt. „Pokazać, prowadzić, wyjaśnić”. Czynna codziennie w godz. 10-17.

▲ do 23. 1. wystawa pt. „Dizajn na zimę: Light my fire”. Czynna codziennie w godz. 10-17.

Teatr Cieszyński w styczniu

Starogrecki mit o miłości Orfeusza i Eurydyki zainspirował francuskiego dramaturga Jeana Anouilha do napisania sztuki pt. „Eurydyka” o sensie ludzkiej egzystencji. To przedstawienie o miłości i zazdrości, które wyreżyserował znany czeski reżyser František Laurin, wystawi w styczniu Scena Czeska Teatru Cieszyńskiego. Premiera spektaklu odbędzie się w dzisiaj o godz. 17.30.

Z kolei trzecia scena TC, Teatr Lalek „Bajka”, szykuje premierę na piątek 14 stycznia. Tym razem zespół zaprosi nie tylko swoich małych widzów na przedstawienie pt. „Wilk, robał i koźłeta”. Autorem adaptacji popularnej bajki o naiwnych koźłętach i chcącym je pożreć wilku, jest A. Abbe. Jak poinformował nas kierownik artystyczny „Bajki”, Jakub Tomoszek, to pseudonim literacki Andrzeja Łabińca, który przez długie lata pracował w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej. – Natomiast reżyserem spektaklu jest Marek Wit z Teatru Ateneum w Katowicach – uściślił Jakub Tomoszek.

Premiera „Bajki” odbędzie się w obecnej siedzibie zespołu, bylej Białej Galerii TC, o godz. 17.00. (kor)

▲ Afisz zapraszający na styczniową premierę „Bajki”.

Dynamicznie rozwijająca się spółka regionalna prowadząca działalność w zakresie usług prawnych poszukuje kandydatów na stanowisko:

RECEPCJONISTA / ASYSTENTKA

Zakres pracy:

- zapewnienie sprawnego funkcjonowania recepcji
- wykonywanie prac administracyjnych
- obsługa połączeń telefonicznych

Wymagane:

- wykształcenie średnie
- znajomość obsługi komputera
- aktywna znajomość języka polskiego
- podstawowa znajomość języka angielskiego
- dyspozycyjność
- samodzielność, lojalność, komunikatywność
- prawo jazdy kat. B

Zainteresowanych prosimy o przesłanie życiorysu na email: wyberove.rizeni2011@gmail.com, najpóźniej do 31.1.2011 roku.

Okna a dveře

Slovaktual®

Bezpečnost
Kvalita

Slovaktual PASIV-OL
s 3-sklem U= 0,6

Slovaktual PASIV-HL
s 3-sklem U= 0,5

TŘINEC
1. máje 16
775 721 164, 775 221 164
slovaktualtrinec@seznam.cz
558 320 310

HAVÍŘOV
Těšínská 1A
Na Bludovickém kopci u kruhového objezdu
774 481 164, 774 491 164
slovaktualhavirov@seznam.cz
558 320 310

www.slovaktual.eu

**BEZPEČNÝ DOMOV PRO VÁS - BEZPEČNOSTNÍ KOVÁNÍ VE STANDARDU
NEDEJTE ZLODĚJI ŠANCI A PŘIJĎTE SE INFORMOVAT DO NAŠÍ PRODEJNY**

**A NĚCO NAVÍC: OBJEDNEJTE SI OKNA V LEDNU ZA NEJNIŽŠÍ
CENY A MY PRAVĚME MONTÁŽ V TERMÍNU KTERÝ SI URČÍTE**

Poradnia pulmonologiczna
MUDr. TOMASZ SKWARŁO

Od 3.1.2011 prowadzi diagnostykę i leczenie chorób płuc u dorosłych pod adresem:

**Haviřská 1821/51b,
Karviná-Nové Město, 735 06**

Godziny przyjęć w poradni:
Po: 7.00-11.30 12.00-14.00
Wt: 7.00-11.30 12.00-13.00
Śr: 7.00-11.30 12.00-14.00
Czw: 7.00-11.30 12.00-14.00
Pt: 7.00-12.00

Rejestracja do poradni może odbywać się osobiście, telefonicznie lub za pośrednictwem osób trzecich
tel.: 596 315 000
kom.: 733 482 591
plicni.skwarlo@seznam.cz
www.plicni-skwarlo.cz

Zareklamuj się w
»GŁOSIE LUDU«

Na Twój telefon czeka
BEATA SCHÖNWALD,
doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
docieplenie elewacji, podbitki (palubki), wymiana okien PCV przyjmujemy zlecenia na 2011 r. także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien (zelená úsporám)
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcówka 93
www.swabud.cz

**CZYTAJ
NAS
CODZIENNIE!**

www.glosludu.cz

**Codziennie
aktualizowany
serwis
o Polakach
na Zaolziu**

Okna PVC Żaluzie Sítě Rolety Markýzy

SLD Trading

Vrata Vjezdové brány Zasklívání lodžii

TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU!
Vzorková prodejna v Dolní Líštné (zastávka u Němce)
Pondělí-Pátek 8.00-15.00 Středa 8.00-17.00

Nabízíme:
Plastová okna – dodávka na klíč
Žaluzie ISO – na řetízek více než 8 typů
Dřevěné žaluzie – bambus, lípa 25 a 50 mm
Sítě – okenní – 8 odstínů, dveřní pevné a rolovací
Plátěné roletky – ve vodicích lištách i bez lišt
Markýzy – výsuvné, košové
Zasklívání lodžii – rámkový a bezrámkový systém
Rolety – venkovní s protitepelnou textilií
Japonské posuvné stěny
Garážová vrata – rolovací, sekční
Vjezdové brány – nesené, křídlové

www.sldtrading.cz e-mail: info@sldtrading.cz
tel: 558 341 889, 731 413 658, 603 806 900

**AKCE LEDEN
20 % SLEVA
ŽALUZIE A ROLETY**

Masz problemy, zmartwienia? Potrzebujesz z kimś porozmawiać a nie chcesz korzystać z usług psychiatry czy psychologa?

OFERUJE KONSULTACJE I DORADZTWO

Wykorzystuje pierwiastki techniki arte-terapeutycznej. 100% anonimowość.
vesela.zavora@gmail.com, +420 604 204 182

Jesteś na diecie bezglutenowej i oferta w sklepach Ci nie odpowiada?
BEZGLUTENOWE PIECZYWO NA ZAMÓWIENIE

Katalog na www.celiceci.com, zamówienia na pekarna@celiceci.com

NORA – NORMALNA RADOŚĆ. MAGDA VESELÁ. Komorní 6. Český Těšín

NAJLEPSZE CENY SAMOCHODÓW

www.AUTOKANTOR.cz
Třinec - Vendryně, tel: 558 350 475

Pygmalion

W-TO-MI-GRAJ Z PYGMALIONEM!
Konkurs językowy W-to-mi-graj z Pygmalionem pojawić się będzie co dwa tygodnie po angielsku. Na zwycięzców czekają w Pygmalionie ciekawe nagrody.

WINTER

Właściwe odpowiedzi prosimy przesyłać do 14 stycznia 2011 na e-mail: pygmalion@pygmalion.cz (prosimy podać swoje imię i nazwisko, adres oraz wiek)
Trzej wylosowani otrzymają ciekawe nagrody
Laureatami konkursu są: Daniel Branny, Trzyniec; Monika Czyż, Czeski Cieszyn; Jan Sikora, Karwina
Nagrody do odebrania w Pygmalionie. Laureatom serdecznie gratulujemy!
Pygmalion s. r. o. Smetanova 1912/5, 737 01 Czeski Cieszyn
tel.: +420 558 741 900 www.pygmalion.cz

Oferta specjalna - nowe kursy od 1 stycznia 2011 oraz przygotowanie do państwowych egzaminów dojrzałości!

PRO VAŠE DĚTI AŽ DO 18 LET SKVĚLÉ CENY

LETECKÝ ZÁJEZD SE VŠEMI POPLATKY JIŽ ZA 2.990 Kč
AUTOBUSOVÝ ZÁJEZD SE VŠEMI POPLATKY JIŽ ZA 390 Kč

CESTOVNÍ KANCELÁŘ
 19. SEZONA
TRAVEL AGENCY

CESTOVNÍ KANCELÁŘ MARTED s.r.o.
NÁMĚSTÍ SVOBODY 528
739 61 TŘINEC
TEL: 558 321 726
FAX: 558 325 074
e-mail: marted@marted.cz
<http://www.marted.cz>

PRODEJ Z NOVÉHO KATALOGU LÉTO 2011 ZAHÁJEN

Řecké ostrovy – letecky z Ostravy na 7, 10, 11 a 14 nocí
LESBOS - ZAKYNTHOS – LEFKADA - KOS – RHODOS – KRÉTA

Turecká riviéra – letecky z Ostravy na 10 a 11 nocí
SIDE – BELEK - KEMER, hotely 4* a 5* s all inclusive

Kypr – letecky z Ostravy na 7, 10 a 11 nocí
AYIA NAPA – PROTARAS, hotely 4* u nejhezčích pláží

Chorvatsko – Dalmácie – letecky z Ostravy na 7 nocí
Ostrov BRAČ – PODGORA – IGRANE - GRADAC

Chorvatsko, Dalmácie – autem a autobusem na 9 nocí
Ostrov BRAČ – MAKARSKA – PODGORA – GRADAC

Poznávací zájezdy – letecky i autobusem
OKRUH TURECKEM + POBYT NA OSTROVĚ KOS nebo RHODOS
ATÉNY, MYKONOS, SANTORINI, KRÉTA
OKRUH TURECKEM + POBYT NA TURECKÉ RIVIÉŘE
VELKÝ OKRUH TURECKEM
SEVERNÍ ITÁLIE, OKRUH NĚMECKEM, ŠVÝCARSKO

VAŠE VÝHODY ZA VČASNÝ NÁKUP:

- SLEVY ZA VČASNÝ NÁKUP NA LETECKÉ ZÁJEZDY Z OSTRAVY AŽ 16% nebo DĚTI AŽ DO 18 LET ZA KONEČNOU CENU 2.990 Kč*
- SLEVY ZA VČASNÝ NÁKUP NA AUTOBUSOVÉ ZÁJEZDY DO CHORVATSKA AŽ 8% nebo DĚTI AŽ DO 18 LET ZA KONEČNOU CENU 390 Kč*
- TRANSFERY NA A Z LETIŠTĚ OSTRAVA – MOŠNOV ZDARMA

*) nabídky jsou kapacitně omezeny a limitovány do vyprodání, doporučujeme včasnou rezervaci